

Vlaams
Parlement

vergadering **C9**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering en Stedenbeleid

van 4 oktober 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de integratie van de OCMW's in de gemeentebesturen – 2655 (2015-2016)	
INTERPELLATIE van Kurt De Loor aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de integratie van het OCMW in het gemeentebestuur en het standpunt van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) daaromtrent – 2 (2016-2017)	4
VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de betrokkenheid bij de Belgisch-Nederlandse burgemeesterstop over radicalisering en de aanpak van teruggekeerde Syriëstrijders – 2768 (2015-2016)	14
VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de problemen in verband met de toegang tot de databanken met betrekking tot potentiële jihadi's – 2773 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de toegang van de Vlaamse Gemeenschap tot de Foreign Terrorist Fighters databank (FTF-databank) – 2824 (2015-2016)	16
VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de vermindering van het aantal Vlaamse ambtenaren – 9 (2016-2017)	22
VRAAG OM UITLEG van Peter Wouters aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de inkanteling van buurtstewards in de reguliere werking van de steden – 11 (2016-2017)	24
VRAAG OM UITLEG van Willy Segers aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de toekenning van een subsidie aan Vilvoorde, Halle en Dilbeek om een aantal grootstedelijke effecten door de nabijheid van Brussel op te vangen – 51 (2016-2017)	26

- VRAAG OM UITLEG van Koen Van den Heuvel aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de uitspraken van de Antwerpse OCMW-voorzitter en de mogelijke gevolgen ervan voor het Vlaamse beleid inzake de vluchtelingenproblematiek
– 2811 (2015-2016) 28
- VRAAG OM UITLEG van Guy D'haeseleer aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de tewerkstelling van mensen met een arbeidshandicap in de lokale besturen
– 32 (2016-2017)
- VRAAG OM UITLEG van Bert Maertens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de tewerkstelling van personen met een arbeids­handicap bij lokale besturen
– 55 (2016-2017) 34
- VRAAG OM UITLEG van Kurt De Loor aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het genderbeleid bij de Vlaamse overheid
– 40 (2016-2017)
- VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over vrouwen in topfuncties bij de Vlaamse overheid
– 64 (2016-2017) 38

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de integratie van de OCMW's in de gemeentebesturen – 2655 (2015-2016)

INTERPELLATIE van Kurt De Loor aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de integratie van het OCMW in het gemeentebestuur en het standpunt van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) daaromtrent – 2 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Collega's, ik wil niet onmiddellijk na de zomer al meteen ambetant doen, maar op lokaal niveau wekt dit dossier wel wat ambetantigheid op omdat iedereen met de vraag blijft zitten: 'Quo vadis? Waar gaan we heen met het OCMW?'

Eenzijds moeten we daar geduldig bij zijn. Het kan allemaal niet in een-twee-drie gebeuren. Maar anderzijds begint de tijd toch te dringen. Soms vechten geduld en tijd met elkaar. In dit dossier dreigt dat te zullen gebeuren. Minister, het is positief dat u er alles aan hebt gedaan om creatief-legaal een oplossing te bieden voor dit dossier. Maar ook nu weer wordt van onderuit gevreesd dat deze constructie niet kan worden aangehouden. Daarom vraag ik vandaag wat de stand van zaken is.

Er is ook het document van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). De heer De Loor zal het straks waarschijnlijk benutten. Hij zal er geen misbruik van maken. Zo is hij niet. (*Opmerkingen*)

Dat is constructief bedoeld. In dat document wordt ook gezegd dat er vragen zijn bij de zelfstandigheid van het OCMW wanneer de gemeenteraad en de OCMW-raad zullen samensmelten. Wat gaat de Raad van State daarvan zeggen? Als er dringende steun moet worden verleend, zal het dan de voorzitter van de OCMW-raad zijn, of van het vast bureau? Er blijven dus wel wat vragen. En de VVSG had zich in maart 2015 al akkoord verklaard met een aantal voorwaarden: het moet een sterker sociaal beleid mogelijk maken. Er mogen geen onnodige effecten zijn, die eventueel tot zwaar verlies voor die OCMW's zouden leiden. En ook wettelijk en decretaal moet dat kader juridisch juist zijn. Minister, hoe verlossend kunt u vandaag tot ons spreken?

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): Ik wil in de eerste plaats de heer Doomst bedanken omdat ook hij dit toch wel heel belangrijke thema telkens onder de aandacht brengt en de discussie over deze problematiek helpt warm te houden. De heer Doomst doet dat op gezette tijdstippen. Hij vroeg daarnet naar de toekomst van de OCMW's. Het is veel belangrijker om de vraag te stellen naar de toekomst van het lokaal sociaal beleid. Dat is voor sp.a hét uitgangspunt. Sp.a wil het lokaal sociaal beleid versterken. Welke ingrepen en veranderingen zijn daar nodig? Minister, zeker naar het aanleiding van het standpunt van de VVSG, dat we daarover tijdens de afgelopen mooie zomer mochten ontvangen, heb ik het aangedurfd om daarover een interpellatie in te dienen.

Minister, in navolging van het regeerakkoord, uw beleidsnota en een motie diende u in januari 2015 een conceptnota in over de integratie van OCMW's in de gemeenten. Het debat over deze integratie werd van in het begin overschaduwd door een legistische discussie over het al dan niet moeten wijzigen van onder andere bijzondere wetten, bijzondere meerderheden, en noem maar op.

Naar aanleiding van een eerste discussie over dit heikel thema, in maart 2015, zei u hierover het volgende aan mevrouw Pira: "Mevrouw Pira, ik heb, in tegenstelling tot u, geen enkele aanwijzing dat voor de wijziging van de OCMW-wet een bijzondere meerderheid nodig is. Ik maak me daar dan ook geen zorgen over. Mocht het dus toch zo zijn dat we een bijzondere meerderheid nodig hebben – maar ik heb allerlei indicaties dat dat niet zo is – dan denk ik dat we onze Waalse broeders aan onze kant hebben, want zij willen net dezelfde oefening doen."

Tijdens de plenaire vergadering van 30 juni 2015 verwoordde u het als volgt: "Ondanks de geruchten die dwalen in de wandelgangen – u weet ook hoe dat gaat – zijn we – minister Borsus en ikzelf – er allebei van overtuigd dat voor deze wetswijziging enkel een gewone meerderheid nodig is."

Op 2 februari 2016 liet deze commissie opnieuw haar licht schijnen op deze problematiek. Ook toen klonk u zelfzeker: "Vlaanderen vraagt geen aanpassing van de bijzondere wet en geen bevoegdheidsoverdracht. Die hebben we ook niet nodig, omdat we de faciliteitengemeenten uit de regeling hebben gehouden. Dit moet dus niet met een tweederdemeerderheid, maar bij gewone meerderheid." Precies twee weken later, op 16 februari, stond het onderwerp opnieuw op de agenda. U bleef hetzelfde verklaren.

Op 10 mei 2016 kwam dit opnieuw ter sprake. Voor de eerste keer was u toen wat voorzichtiger: "Afhankelijk van het advies van de Raad van State – we zijn afhankelijk van de federale wetswijziging – zullen we moeten nagaan in welk kader of in welke vorm die integratie van gemeente en OCMW zal kunnen worden geregeld."

Minister, ik stel bij u toch wel een zeer grote bestuurlijke hardnekkigheid vast telkens wanneer we debatteerden over de afschaffing van de OCMW's of over de integratie van de OCMW's in de gemeenten. Niet enkel ikzelf maar ook vele collega's hebben u herhaaldelijk gewezen op de juridische problemen die konden worden verwacht. U hebt die opmerkingen telkens weggewuifd, als waren het opmerkingen die er enkel op uit zijn om met weinig kennis van zaken onrust te zaaien vanuit de oppositie.

De Raad van State heeft zijn advies over het voorontwerp van wet tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de OCMW's afgeleverd. En jawel, het staat haaks op wat u al die tijd met een grote halsstarrigheid hebt verkondigd. De door u zo gewenste aanpassing aan artikel 1 kan helemaal niet gebeuren bij gewone wet, maar moet integendeel aangepast worden met een wet met bijzondere meerderheid.

Dus lag het pronkstuk van uw bestuurlijke hervorming, de afschaffing van het OCMW, in de prullenmand. Twee jaar van onzekerheid, rondes van Vlaanderen, heel wat interne debatten en discussies: allemaal een maat voor niets, terwijl u al die tijd had kunnen inzetten op het versterken van het lokaal sociaal beleid binnen het huidige decretale kader. Iedereen weet immers dat zowat alle ingrepen die nodig zijn om te komen tot een lokaal meer gedragen, efficiënt en effectief lokaal sociaal beleid mogelijk zijn binnen de bestaande decretale kaders.

Toch blijft u doorgaan. U diende halsoverkop een nieuwe conceptnota in op 13 mei 2016, die opnieuw leidt tot juridische discussie en onzekerheid. Tijdens het actualiteitsdebat van 18 mei laatstleden bleef u hardnekkig vasthouden aan uw grote gelijk.

Deze zomer kregen ook uw nieuwe plannen een kapitale waarschuwing. In naam van de voorzitter van VVSG en de voorzitter van de raad van bestuur, ontvingen we het standpunt dat het VVSG-directiecomité heeft ingenomen ten aanzien van het project tot integratie van gemeenten en OCMW. Een standpunt dat niks aan onduidelijkheid over laat en toch alarmbellen moet doen afgaan bij u. Ik citeer: "VVSG wil de integratie steunen op voorwaarde dat dit tot een versterking van het lokale sociale beleid leidt en dat er geen financiële nadelen ontstaan met betrekking tot de federale geldstromen naar lokale besturen en dat er een juridisch sluitend kader is zodat er geen betwistingen ontstaan met bestuurlijke chaos als gevolg." Dat is een terminologie die kan tellen.

Ik ga verder: "VVSG uit ook een zeer grote bezorgdheid of de juridische vertaling van de hernieuwde conceptnota na een nieuw advies van de Raad van State overeind blijft en geen aanleiding zal geven tot rechtsprocedures bij de Raad van State en/of het Grondwettelijk Hof. VVSG stelt dat geen enkel risico mag genomen worden dat er in 2019 bestuurlijke onzekerheid zou ontstaan. Er wordt ook gevraagd om een aantal lokale besturen meer tijd te geven (met fases, met overgangsmaatregelen) dan tot 1 januari 2019 om dergelijke grote ingrijpende veranderingsprocessen op een ordentelijke en professionele manier door te voeren op lokaal niveau."

Minister, uw verantwoordelijkheid in dezen is verpletterend. Het was uw keuze om bestuurlijke hervormingen in gang te zetten die niet enkel ontgaan waren van elk bestuurlijk inzicht, maar die bovendien gebouwd zijn op juridisch drijfzand. Het is uw volle verantwoordelijkheid om, op amper twee jaar van de lokale verkiezingen en de inwerkingtreding van uw zogenaamde bestuurlijke hervormingen, alle alarmsignalen te negeren en koppig door te zetten.

Onze grootste bekommernis, en ook die van de VVSG, is dat de hervorming leidt tot een versterking van het lokaal sociaal beleid. Tot op heden hebt u hiervoor geen enkel bewijs geleverd, in de vorm van empirische vaststellingen, onderzoeken, studies enzovoort.

Het is ook overduidelijk dat u voor deze cruciale hervorming geen of onvoldoende beroep hebt gedaan op degelijk en onderbouwd juridisch advies, ook niet voor uw laatste conceptnota. Kunt u hierover meer uitleg geven en de juridische onderbouw toelichten en ter beschikking stellen? Welke garanties kunt u geven dat er niet opnieuw maanden tijd verloren gaan en de situatie van onduidelijkheid en onzekerheid aanhoudt? Kunt u garanderen dat er geen financiële nadelen ontstaan met betrekking tot de middelen die naar de lokale besturen gaan? Zo ja, waarop zijn deze garanties gebaseerd?

U verklaarde in deze commissie, in de plenaire vergadering en in de media dat er sowieso een integratie komt tegen 1 januari 2019, de start van de nieuwe gemeentelijke legislatuur. Wat doet u met de vraag van de VVSG om de lokale besturen meer tijd te geven om het integratieproces op een ordentelijke en professionele manier door te voeren zodat er geen bestuurlijke chaos ontstaat in Vlaanderen? Dat is toch wel een heel belangrijk argument, waarvoor u als voogdijminister verantwoordelijk bent.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Dames en heren, als ik pijnlijke grimassen trek, ligt dat niet aan u – misschien af en toe aan de heer De Loor –, maar aan ernstige rugklachten. Neemt u dat dus niet persoonlijk.

Voorzitter, ik zal niet de hele historiek herhalen, die is al geschetst door de heer De Loor, al dan niet op objectieve wijze. Er is hierover al heel veel gezegd. Ik zal me beperken tot wat er nu staat te gebeuren en de timing. Ik zal ook niet ingaan op

alle vragen van de heer De Loor zoals over wat ik vind van het advies van de VVSG. Ik kan u wel zeggen dat ze betrokken zijn, maar daar kom ik later op terug.

De integratie van OCMW's in gemeenten of steden maakt deel uit van het nieuwe decreet Lokaal Bestuur. Wat is de stand van zaken? Beide leden hebben verwezen naar 10 mei 2016 en het vereiste federale wetsinitiatief om een volledige integratie van de OCMW's in de gemeenten te kunnen realiseren, dat zou uitblijven. Er is in dit parlement al heel vaak gesproken over de aanpassing van artikel 1. Mijnheer De Loor, het negatieve advies van de Raad van State was niet op een ontwerp van mij, maar wel op een federaal wetsinitiatief. Dat had niets te maken met iets dat door de Vlaamse Regering was beslist. Het was natuurlijk wel leuk geweest als we op dat spoor hadden kunnen voortgaan.

Dat is niet gebeurd. U zegt dat we op 13 mei 'halsoverkop', nadat we op 10 mei weet hadden van het advies van de Raad van State op het federale wetsontwerp, in de Vlaamse Regering een conceptnota hebben aangenomen. Al heb ik fantastische medewerkers en een fantastische administratie, dat krijgen we niet geklaard in twee dagen. Dat bewijst dus dat we wel degelijk hebben geanticipeerd op een mogelijk njet van de overkant. Het is niet zo dat we dat halsoverkop hebben gedaan. We hebben dus een aangepaste conceptnota goedgekeurd in de Vlaamse Regering en daarover volgde ook onmiddellijk een actualiteitsdebat in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement.

Hoe dat dan in zijn werk zal gaan en wie zal beslissen over individuele steundossiers, heb ik al tot vervelens toe uitgelegd. Het is heel duidelijk hoe we de structuur van het nieuwe orgaan in de gemeentelijke context zien.

Onmiddellijk na de goedkeuring op 13 mei van die conceptnota in de Vlaamse Regering is het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) gestart met de voorbereiding van de regelgevende teksten. In het licht daarvan heeft ABB voor het zomerreces en na het actualiteitsdebat drie vergaderingen georganiseerd met de VVSG, waarop uitvoerig overlegd is over de conceptnota en de wijze waarop die verder uitwerking zou krijgen.

Ik wil u erop wijzen dat er een verschil is tussen overleg plegen en met alle opmerkingen rekening houden. Er is overleg geweest en we hebben wel degelijk rekening gehouden met bepaalde opmerkingen van de VVSG. Op 14 september hebben we tijdens een opvolgingsvergadering van de paritaire commissie decentralisatie nog eens de gelegenheid te baat genomen om daar ook nog eens te praten over de aanpak en het verder verloop van het decreet Lokaal Bestuur, hoewel dat niet op de agenda stond. Hierbij hebben we opnieuw de bezorgdheden van de VVSG beluisterd en besproken.

ABB heeft intussen de nodige ontwerpen van decreet en de toelichting voorbereid en laat zich ondersteunen. Wellicht kan midden oktober, over een week dus, gestart worden met de verspreiding van de tekst en het overleg daarover. De bedoeling is om tegen het einde van dit jaar een principiële goedkeuring te krijgen in de Vlaamse Regering.

We zullen onze timing dus halen. Is het absoluut noodzakelijk dat dit ingang vindt per 1 januari 2019, bij de aanvang van de nieuwe lokale legislatuur? Het antwoord daarop is 'ja'. Ik heb alle vertrouwen, niet alleen in mijn kabinet, maar ook in de administratie en in alle andere organisaties die meewerken aan het tot stand komen van dit decreet, en kan u verzekeren dat ze dit tot een goed einde zullen brengen.

Wat betreft uw concrete vraag over een verzoek van de VVSG met betrekking tot de mogelijkheid om de lokale besturen die zeggen nog niet klaar te zijn, uitstel te geven, is het zo dat we het hier niet hebben over iets wat pas een jaar of een half jaar geleden duidelijk is geworden. Het stond al in het regeerakkoord en we

zijn er al meer dan twee jaar over aan het debatteren. Zo'n debat is altijd goed, maar van bij het begin van de legislatuur was de bedoeling wel al duidelijk. Als ik anno 2016 vaststel dat er gemeentebesturen zijn die het Gemeentedecreet nog altijd niet naar behoren toepassen, is een uitstel absoluut niet goed. Dat past niet in onze visie en het wijkt af van het regeerakkoord.

Het zou bijzonder vreemd zijn dat integratie niet tot meer efficiëntie zou leiden of tot meer uitgaven. Daar geloof ik niet in, want dat staat haaks op elkaar. Dat zal ook zo worden opgenomen in alle decreetgevende teksten die we aan het voorbereiden zijn. Ik geef maar een paar voorbeelden: er zijn maar twee decretale graden in plaats van vier en er zijn geen overlappende diensten meer.

U vraagt of ik ervoor kan zorgen dat er geen impact is van federale wetgeving op de financiële situatie. Ik geef één concreet voorbeeld. Aangezien een regeling op het federale niveau niet is gelukt, zullen we zelf met een decreet op de proppen komen. Er zullen nog altijd twee rechtspersonen zijn, omdat er zoiets bestaat als de Sociale Maribel. Dat is een federale tegemoetkoming, die enkel gegeven kan worden aan personeelsleden die op de loonlijst van een OCMW staan. Door het feit dat er nu twee rechtspersonen blijven bestaan, blijft de mogelijkheid voor een lokaal bestuur ook bestaan om die mensen, die kunnen genieten van een Sociale Maribel, op de loonlijst van die rechtspersoon te laten staan.

Mijnheer De Loor, ik wil een beroep doen op de verantwoordelijkheidszin van die lokale bestuurders. Als u in Zottegem zou beslissen om al het personeel van het OCMW bij de rechtspersoon van het OCMW onder te brengen en nadien zou komen klagen dat u niet langer de rechten en voordelen hebt van de Sociale Maribel, houdt dat geen steek. Ik vraag dus om in dit verband enige verantwoordelijkheidszin aan de dag te leggen. Ik heb evenwel nog geen enkele aanwijzing gekregen dat dit een van de bekommernissen zou zijn. Ik denk dat elk lokaal bestuur daar terdege van op de hoogte is.

Eind dit jaar zal ik een eerste principiële goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorleggen.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, dank u voor het kalmerende perspectief. Dat is belangrijk voor de lokale besturen. We beseffen natuurlijk dat in zo'n moeilijke materie de mirakels tot Rome beperkt blijven. De heer De Loor zal daar zeker niet in geloven. Ik denk dat we die beperktheid moeten inschatten.

Ik maak mij ook minder zorgen over de beweging op het terrein. Men zit op het terrein niet stil. Men weet ook in welk perspectief we daar werken. De Chinezen maken ons daarin niet zenuwachtig, dus dat lukt wel redelijk.

Er zijn drie categorieën. De planhebbers weten heel duidelijk waarnaartoe. Zij werken nu met een zeer duidelijke bedoeling. Op veel plaatsen is er al een zeer goede samenwerking. De plantrekkers zeggen dat ze met de riemen zullen roeien die ze hebben en dat ze wel zullen zien waar ze geraken. Maar dan zijn er ook nog de planzoekers. Er zijn er die de kat uit de boom kijken en die zeggen dat zolang de kat niet springt, zij ook niet zullen bewegen. Vooral die mensen moeten een duwtje krijgen, om hun te zeggen dat ze in de goede richting zitten en dat we dat wel zullen fiksen. Ik hoop echt van harte dat we ons daar aan de timing houden, dat we in het vooruitzicht van Kerstmis kunnen uitkijken wat het cadeautje zou kunnen zijn.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp-a): Mijnheer Doomst, weet u nog dat we vorig jaar ook eerst een kerstcadeau verwachtten, dan was het een valentijngeschenk, dan bleek het

een paaskuiken te zijn, maar uiteindelijk werd het niets. We moeten ervoor oppletten dat we niet in hetzelfde bedje ziek zijn.

Minister, enerzijds ben ik verwonderd, maar anderzijds ligt het in de lijn van de verwachtingen dat u opnieuw de kritiek en de opmerkingen wegwuift over het werk dat u nu aan het doen bent voor de integratie van de OCMW's in de gemeenten. U hebt het in het verleden altijd weggezet als oppositiepraat. Als het dan van een belangrijke organisatie als de VVSG komt, schakelt u over naar het overleg dat werd gepleegd. Er is inderdaad overleg gepleegd. Dat staat trouwens ook in de bijlage van het standpunt van de VVSG. Maar dat was in de eerste plaats een overleg zonder teksten, heb ik kunnen lezen. Het overleg dat er was tussen het Agentschap Binnenlands Bestuur en de VVSG werd afgerond begin juni. Maar het standpunt van de VVSG kwam tot stand op 13 juli 2016. Het werd ons bezorgd in augustus. Dat standpunt kwam er dus na het overleg. Dat standpunt zomaar wegwuiven, vind ik toch al te gemakkelijk.

Het standpunt van de VVSG leest als een thriller, voor u, maar in de eerste plaats voor de gemeenten en OCMW's, maar ook voor hun klanten en cliënten. Minister, ik vraag mij af hoeveel alarmbellen er nog moeten afgaan vooraleer u hier lessen uit trekt. Ik ga niet zeggen dat de VVSG niet meer in uw aanpak gelooft, maar ze heeft er grote twijfels bij. De VVSG, toch niet de eerste de beste, maakt voorbehoud bij uw aanpak. Zijn standpunt bevat echt wel klare taal. De VVSG waarschuwt zelfs voor bestuurlijke chaos. Dat hebben we in deze commissie maar ook in de plenaire vergadering al tot vervelens toe gezegd. De VVSG neemt ook die woorden in de mond maar ook 'ter penne': ze waarschuwt voor bestuurlijke chaos, zowel op organisatorisch vlak als op financieel vlak. Dat staat haaks op het versterken van het lokaal sociaal beleid.

Minister, in de lagere school leren we het spreekwoord 'een verwittigd man is er twee waard'. Maar ik denk dat u in de lagere school niet goed hebt opgelet. Dat spreekwoord geldt ook voor vrouwen. (*Opmerkingen van Michel Doomst*)

Ja, dubbel, mijnheer Doomst. Minister, u speelt hier echt met vuur. Een verwittigde vrouw is er ook twee waard.

Minister, als er één constante is in de aanpak van dit dossier, dan wel dat u blijft vasthouden aan uw eigen grote gelijk. Maar dan wel ten koste van het lokale sociaal beleid.

Minister, in de voorbeelden die u net gaf – de Sociale Maribel en het inzetten of doorschuiven van personeel – draagt u ook een verpletterende verantwoordelijkheid. U zegt: "Wij gaan dit doen en de lokale besturen moeten maar zien dat het in orde is en dat ze geen dommigheden begaan waardoor ze financiële middelen missen." Als dat uw invulling is van meer lokale autonomie, dan heb ik daar eerlijk gezegd een andere visie op. Door die lokale besturen te blijven aanporren om snel over te gaan tot personeelsverschuivingen en organisatorische ingrepen, dreigen ze die belangrijke financiële middelen te verliezen.

Minister, u hebt natuurlijk de vragen en opmerkingen over de juridische onderbouw van uw tweede conceptnota omzeild. Ik had die graag gekend. Kunnen ze ter beschikking worden gesteld? Welke garanties kunnen er worden gegeven opdat er niet opnieuw maanden verloren gaan? U neemt hier opnieuw een bijzonder groot risico. Voor een voogdijminister, verantwoordelijk voor de lokale besturen, gemeenten en OCMW's, maar ook voor hun cliënten, is dat echt onverantwoord gedrag.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Naar aanleiding van de strijdvaardige taal van de heer De Loor voel ik mij toch geroepen om eventjes tussen te komen.

Hij heeft het over de standpunten van het directiecomité van de VVSG. Ik ben daar zelf bij en, mijnheer De Loor, ik kan u geruststellen: het directiecomité van de VVSG heeft die standpunten in alle rust en sereniteit genomen. Maar er is niets nieuws onder de zon. De drie punten die de VVSG nu naar voren brengt, zijn in het verleden ook al aan bod gekomen. Geen bijkomende financiële lasten ten overstaan van de lokale besturen: dat heeft de VVSG altijd gesteld. Een sluitend juridisch kader: dat is ook niets nieuws. Het lijkt mij ook nogal logisch dat ze dat stellen. En ten slotte de integratie van het OCMW in de gemeente, om nog een beter sociaal beleid te bewerkstelligen. Die drie punten zijn hier al uitvoerig, in vele vergaderingen, aan bod gekomen. Iedereen is het erover eens. Ik zie dus niet goed in wat eigenlijk aan het standpunt, dat door de VVSG nogmaals werd herhaald, verkeerd zou zijn. Het is niet slecht dat ze dat herhalen, dat bewijst dat ze de zaken opvolgen. Die zaken zijn hier allemaal al besproken. Ik zie dus geen enkel probleem in het standpunt van het directiecomité, die de standpunten die het in het verleden al heeft ingenomen, nog eens benadrukt.

De voorzitter: De heer Durnez heeft het woord.

Jan Durnez (CD&V): Ik heb een praktische vraag. Minister, ik hoor u zeggen dat u om pragmatische redenen voortdoet met twee organogrammen en twee rechtspersonen, omwille van een soort rechtbank die nodig zal zijn voor het personeel dat om federale redenen een apart statuut moet behouden. Wordt eraan gedacht om de aansturing van dat personeel in het rechtsbestuur – als ik het een beetje oneerbiedig zo mag noemen – ook te laten gebeuren door het personeel uit het feitelijke bestuur, dat gemaakt wordt als eenheid? Moeten we een deel opzij houden om federale redenen? Maar een aansturing van de leidinggevenden en de evaluatie is toch nodig. Kan daarin worden voorzien?

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

Christian Van Eyken (UF): Minister, ik heb goed geluisterd naar uw antwoord. Het plan van de integratie van het OCMW in de gemeente sleept al twee jaar aan. We bevinden ons vandaag op ongeveer twee jaar van de volgende gemeenteraadsverkiezingen en een nieuwe gemeentelijke legislatuur. In verband met belangrijke veranderingen in het gemeentelijke bestuur zou toch één jaar voor de verkiezingen alles duidelijk moeten zijn en afgerond moeten zijn.

U zegt dat u eind dit jaar met een eerste voorstel naar de Vlaamse Regering zult komen. Hopelijk zal die tekst de toetsing van de Raad van State hebben doorstaan. Zou u ons kunnen verzekeren dat heel die heisa rond de integratie afgerond kan zijn tegen volgend jaar, bijvoorbeeld eind oktober 2017? Zo kan er met rust naar de volgende gemeentelijke legislatuur worden toegewerkt.

Uit alle berichtgeving die we hoorden en lazen, bleek toch duidelijk dat de facilitengemeenten uit de integratie van de OCMW's in de gemeenten worden gehaald en dus buiten die nieuwe regeling staan?

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Voorzitter, ik voel mij genoodzaakt om het te hebben over de thrillers die de heer De Loor blijkbaar leest tijdens de zomervakantie. Ik heb voor mijn dochter van 5 jaar zeer veel voorgelezen uit Jip en Janneke en uit Mega Mindy. Ik denk dat die een groter thrillergehalte bevatten dan de nota van de VVSG.

Mijnheer De Loor, als uw vraag één verdienste heeft, dan is het dat de minister hierdoor de kans kreeg – en genomen heeft – om aan te duiden dat de administratie op het terrein volop doorwerkt aan de integratie, aan de inkanteling van de OCMW's in de gemeenten, aan de voorbereiding van het decreet Lokaal Bestuur. Dat is op zich een goede zaak.

Mijnheer De Loor, u zegt dat sp.a staat voor een beter lokaal sociaal beleid. Dat is uiteraard zo. Dat kan ik goed geloven. Maar ik denk dat dat voor elke partij hier aanwezig geldt. U weet ook dat dat het grote uitgangspunt is van deze hervorming. Ik heb een klein beetje de indruk dat u door de toon die u aanslaat, een beetje paniek zaait, dat u misschien zelfs obstructie en vertraging wenselijk begint te vinden. Tot mijn grote spijt zie ik dat op het terrein. In mijn regio, waar het iets minder vlot gaat, ligt dat niet zelden aan de stugge houding van leden uw partij.

Als we niet naar de positieve omwenteling gaan die we voor ogen hebben, zullen we behouden wat er is. Dan kijken we aan tegen een stilstand en hebben we geen beter lokaal sociaal beleid. In de eerste plaats de hulpbehoevenden zelf hebben daar geen boodschap aan. Daarom wil ik u en uw partij en alle lokale mandatarissen in Vlaanderen oproepen om voort te werken, om niet te wachten op de finale tekst van het decreet Lokaal Bestuur. Die tekst is niet nodig om vandaag de integratie al vorm te beginnen geven. Kan je het voleindigen? Neen. Maar we moeten daar werk van maken. Als we zouden ingaan op de suggestie van de VVSG om uitstel te verlenen aan bepaalde gemeenten, dan vrees ik dat daar afstel van komt. Dat is voor de mensen absoluut geen goede zaak.

Te meer, ik lees in de nota van de VVSG dat meer dan 60 procent van de gemeenten al heel grote vooruitgang hebben geboekt op het vlak van de integratie. Laat ons samen die andere kleine 40 procent meetrekken in het verhaal. Ik hoor dat er regelmatig overleg is tussen de minister, het kabinet, de administratie en de VVSG, en dat dit ook in de toekomst zo zal zijn. Het is zeer positief dat de VVSG zelf heeft gezegd dat hij ook inspanningen zal leveren om de lokale besturen en de mandatarissen verder te ondersteunen en te begeleiden bij de integratie van het OCMW in de gemeente.

Mijn slotboodschap is: laat ons er gewoon voor gaan. We hebben nog twee jaar om dat goed vorm te geven. Ik ben ervan overtuigd dat het mogelijk is, maar het hangt af van de goede wil van elkeen.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, ik stel vast dat de leden van de meerderheid wat lacherig doen over die hele kwestie. Jip en Janneke worden erbij gehaald, en thrillers. *(Opmerkingen van Bert Maertens)*

U zegt dat Jip en Janneke een hoger thrillergehalte bevatten. Mijnheer Maertens, ik vind dat u lacherig op deze ernstige kwestie reageert. Voor een lid van de meerderheid is dat niet ernstig. Het gaat helemaal niet over paniek zaaien. Het gaat ook niet over een stugge houding. Iedereen hier weet dat de integratie van de OCMW's in de gemeentebesturen, of de samenwerking tussen beide, al jaren bezig is. Iedereen op het terrein doet voort. Er zijn helemaal geen mensen van slechte wil. Dat zijn toch niet de signalen die mij bereiken. Het gaat hier niet over de hervorming. Iedereen weet dat die twee besturen al twintig jaar meer en meer bij elkaar komen. Het gaat over de manier waarop er hervormd wordt. Het gaat over de manier waarop er in het begin van de legislatuur wordt gezegd dat dat op het einde één bestuur moet zijn, één rechtspersoon. *(Opmerkingen)*

Het ging toch één rechtspersoon worden? Minister, ik heb u altijd gezegd dat u iets decreteert zonder te weten of het mogelijk is. Iedereen gaat aan het werk in het licht van één rechtspersoon, en opeens blijkt dat dat niet mogelijk is. We zijn september 2016, en eigenlijk staan we nergens. Ik vind dat echt niet om mee te lachen.

Er is een verschil tussen stil voortdoen, wat de meesten doen, en naar een concreet einddoel werken. Dat is op een of andere manier een integratie van die twee besturen. Het laatste idee, na het advies van de Raad van State, is een constructie met twee raden, die dan dezelfde personen vatten, enzovoort. Minister, ik

heb u horen zeggen dat er opmerkingen waren van de VVSG, en dat niet met alle opmerkingen rekening werd gehouden. Ik kan daar gerust in komen.

Is juridisch alles in orde? Dat was ook de kern van mijn betoog tijdens de vorige plenaire vergadering toen uw conceptnota ter sprake kwam. Dat is iets wat de lokale besturen, die met alles in orde moeten zijn, zich afvragen: of alles juridisch in orde is. Dan ben ik het ook eens met het feit dat men één jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen met alles klaar moet zijn. Minister, ik heb regelmatig verwittigd voor bepaalde zaken. Die zijn tot nu toe altijd uitgekomen. Ik wil u toch nog verwittigen dat u voorbereid moet zijn op het moment dat u werkelijk zult moeten beslissen of u gemeenten die niet klaar zijn, uitstel geeft of niet. Doe dat alstublieft op voorhand.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik dank de heren De Meulemeester en Maertens, die het mij besparen om alle zaken te herhalen die we kunnen lezen in het verslag van het directiecomité van de VVSG. Daar staan inderdaad geen nieuwe zaken in. Daar staan evidente zaken in. Bijvoorbeeld dat er juridische zekerheid moet zijn. Mevrouw Pira, daarover zijn we het allemaal eens. Ik kan u de garantie geven dat we juridische zekerheid hebben. Maar er staan ook wel zaken in waarmee we het gewoon niet eens zijn. Dat heb ik ook in mijn initiële antwoord aan de heer De Loor gezegd. We zullen geen uitstel verlenen aan bepaalde lokale besturen. Het is het volste recht van een regering om die beslissing te nemen.

Mijnheer De Loor, u mag met mij van mening verschillen – en iets in mij zegt dat u dat ook zult doen – over het feit dat een integratie sowieso in het voordeel is van een lokaal sociaal beleid. U zei, toen ik het voorbeeld gaf van de Sociale Maribel, dat ik de verantwoordelijkheid afschuif op de lokale besturen. Neen. Ik zeg u alleen dat we momenteel weten dat de twee rechtspersonen moeten blijven bestaan. Als die twee rechtspersonen blijven bestaan, en het gemeentebestuur of het lokale bestuur beslist om bepaalde personeelsleden die op de OCMW-rechtspersoon staan en kunnen genieten van het overzetten van het federale voordeel van de Sociale Maribel, over te zetten op de rechtspersoon van de gemeente, dan is het de verantwoordelijkheid van het lokale bestuur om dat te doen. Natuurlijk zullen wij in allerlei handleidingen voor de lokale besturen meegeven dat dit niet wenselijk zou zijn. Dat zou inderdaad financieel nadelig kunnen zijn. Maar als u mij nu zegt dat ik de verantwoordelijkheid afschuif op de lokale besturen, dan zegt u eigenlijk dat ik van de 308 min – mijnheer Van Eyken – de 6 faciliteitsgemeenten alle beslissingen inzake personeel in handen moet nemen. Dat staat volgens mij haaks op de definitie van lokale autonomie. Dat zal ik niet doen.

Mijnheer Durnez, u vraagt naar die twee rechtspersonen. De hele integratie is gebaseerd op de ambtelijke integratie, met één secretaris en één financieel beheerder. Als het uw concrete vraag is of er overkoepelend aan personeelsbeleid kan worden gedaan, dan zeg ik: ja, absoluut, want men heeft één secretaris, of noem het een algemeen directeur, en één financieel beheerder. Die algemeen directeur zal de personeelschef zijn van alle personeelsleden, ongeacht op welke rechtspersoon die staan ingeschreven. Of dat nu op de rechtspersoon is van het OCMW of op de rechtspersoon van de gemeente, dat doet er niet toe. De financieel beheerder zal net hetzelfde doen voor de middelen die binnenkomen op de rechtspersoon van het OCMW als voor de middelen die binnenkomen op de rechtspersoon van de gemeente.

We zullen ook werken met één beleids- en beheerscyclus (BBC). Ik heb in het verleden al uitgelegd dat dat goed is voor de lokale besturen.

Ik heb horen zeggen dat we nergens staan. Ik heb proberen duidelijk te maken dat we echt niet hebben zitten wachten op het federale wetsinitiatief waarvan we

voelden dat het niet in orde zou komen. We hebben drie dagen nadien een conceptnota laten goedkeuren. In de zomer is er ijverig doorgewerkt, niet alleen door mijn medewerkers maar ook door de administratie en externe adviseurs, om tot gedragen teksten te komen die juridisch onderbouwd zijn. Die teksten zullen midden oktober worden verspreid voor verdere bespreking. Eind dit jaar ga ik voor een eerste principiële goedkeuring naar de Vlaamse Regering. Ik moet dan natuurlijk het hele traject doorlopen. Eind 2017 willen we absoluut een definitieve goedkeuring door het parlement opdat alles een jaar voor de lokale verkiezing duidelijk is. Dat wil niet zeggen dat we bij een eerste principiële goedkeuring bij de pakken zullen blijven zitten. We zullen de lokale besturen de nodige informatie geven, voor zover ze die al niet hebben gekregen. We zullen dat blijven doen vanuit het kabinet en de administratie. Ik heb er alle vertrouwen in dat de lokale besturen op een zeer terdege manier zullen worden geïnformeerd.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, ik dank u voor het perspectief dat u biedt. Op vele plaatsen zijn de duiven al gelost. Op een aantal plaatsen echter zal men de duiven niet lossen zonder de windrichting te kennen. Ik blijf erop aandringen dat we die midden 2017 zouden kennen. Veel later kan niet, want anders zullen we de handdoek moeten gooien. Ik blijf er rotsvast in geloven dat we tot een plausibele oplossing tegen medio 2017 kunnen komen.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp-a): Mijnheer De Meulemeester, natuurlijk zijn de standpunten ongewijzigd, maar 'time is ticking away'. We zijn begin oktober 2016, twee jaar verwijderd van de lokale verkiezingen, en de tijd tikt weg. De garanties die gevraagd worden door de VVSG, zijn nog altijd niet gegeven. U zegt dat u achter de standpunten staat. Wat doet u dan met het standpunt om uitstel te verlenen aan lokale besturen die er niet tijdig klaar mee zullen zijn. Staat u daarachter?

Minister, ik stel vast dat u hardnekkig blijft vasthouden aan uw eigen overtuiging. U blijft dit dossier behandelen vanuit bestuurlijk oogpunt. U blijft focussen op structuren. U bent echter ook bevoegd voor armoedebestrijding. We hebben deze middag nog in het nieuws kunnen horen dat er ontstellende armoedecijfers zijn. Ik citeer: "De Armoedebareometer slaat rood door. De Vlaamse en de Federale Regering moeten hun doelstellingen en hun beloftes waarmaken."

In de praktijk worden de maatschappelijk werkers in de sociale diensten en de sociale huizen overspoeld. Daar blijft u blind voor. Het aantal leefloners is in 2015 exponentieel gestegen en ook in de eerste periode van 2016. De POD Maatschappelijke Integratie zegt dat er een tandje bij mag worden gestoken in de bestrijding van armoede. Als minister van Armoedebestrijding pleegt u schuldig verzuim. We vragen dan ook om in te zetten op de versterking van het lokale sociale beleid. Gewezen lid mevrouw Lieten en ikzelf hebben daartoe een conceptnota ingediend waarbij er denksporen kunnen worden onderzocht die u altijd weigert te onderzoeken. Ik zal dat straks aankaarten tijdens de regeling van de werkzaamheden.

Ik blijf uitkijken naar de garanties dat dit juridisch in orde is. Ik stel vast dat u die niet kunt geven. *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

De voorzitter: De interpellatie en de vraag om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de betrokkenheid bij de Belgisch-Nederlandse burgemeesterstop over radicalisering en de aanpak van teruggekeerde Syriëstrijders – 2768 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, op 13 september 2016 was er in Vilvoorde een overleg tussen burgemeesters van Vlaamse en Nederlandse steden over radicalisering en de opvolging van teruggekeerde Syriëstrijders. U weet dat Brussel wat ontbrak.

Wij vinden dat een goede zaak, ook omdat – en dat wordt duidelijk gesteld in de resolutie over de aanpak van radicalisering die het Vlaams Parlement in mei 2015 heeft goedgekeurd – de lokale besturen een cruciale rol hebben in deze problematiek. Good practices moeten dus worden uitgewisseld en informatie moet worden gedeeld. Samenwerking en overleg tussen alle betrokken overheden is daarbij cruciaal.

Minister, was u of uw administratie op de hoogte van en/of betrokken bij dit initiatief? Was de VVSG hierbij betrokken? Bent u op de hoogte van de resultaten en bevindingen van dit burgemeestersoverleg? Zullen de uitgewisselde praktijkervaringen ook gedeeld worden met andere geïnteresseerde steden en gemeenten? Zult u daarin faciliteren?

Volgens berichten in de pers heeft het kabinet van de federale minister van Binnenlandse Zaken, de heer Jambon, gesteld dat dit initiatief paste in het opgerichte impulsfonds tegen radicalisering, dat in 1,5 miljoen euro voorziet voor projecten in steden en gemeenten die geconfronteerd worden met de problematiek van radicalisering. Minister, hebt u zicht op de initiatieven die door de federale minister worden gefinancierd en is daarover overlegd, aangezien ondersteuning van de lokale besturen een materie is die u is toevertrouwd?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Kennes, ik ben het met u eens dat dit een waardevol initiatief was. Mijn administratie en het kabinet waren op de hoogte van de burgemeestersconferentie. We waren niet rechtstreeks op de hoogte gebracht, maar we zijn het te weten gekomen via de contacten met Unit R in het kader van het Plan R. We hebben herhaaldelijk de vraag gesteld voor betrokkenheid. We werden niet betrokken bij de voorbereiding en we zijn ook niet uitgenodigd op de conferentie, wat we wel hadden gevraagd.

De VVSG werd evenmin betrokken bij de voorbereiding of werd evenmin uitgenodigd voor de conferentie. Ik kan dat alleen maar betreuren. Vlaanderen beschikt over cruciale hefboomen in de preventie van radicalisering. We hebben inmiddels ook heel wat kennis en expertise opgebouwd. Dat we bij een dergelijk waardevol initiatief dan niet betrokken worden, vind ik een gemiste kans.

U vroeg of ik op de hoogte ben van de resultaten. We hebben alle informatie opgevraagd, maar nog niet officieel gekregen. Ik beschik wel over een kort informeel verslag dat ons is toegezonden door onze vriendelijke Vlaamse Vertegenwoordiger in Nederland, de heer Buyse. Hij is zo vriendelijk geweest om zowel mijn kabinet als de administratie op de hoogte te brengen. Het is goed dat hij dat heeft gedaan. We hebben ondertussen ook aan andere instanties de officiële resultaten en bevindingen van de conferentie opgevraagd, maar hebben die jammer genoeg nog niet ontvangen.

Ik wil benadrukken dat we al lange tijd goed samenwerken met onze Nederlandse collega's. Bij het uitwerken bijvoorbeeld van onze 'Handvaten voor een lokale aanpak van radicalisering' heeft de VVSG ook gekeken naar de ervaringen van hun Nederlandse collega's van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Zeer recent nog, op 1 september, werd door de VVSG een uitwisselingsmoment georganiseerd tussen Vlaamse steden en gemeenten en Den Haag. Den Haag stelde daarbij hun aanpak voor via hun veiligheidshuis, een plek waar justitie, zorg en bestuur samenkomen over complexe problematieken zoals radicalisering. Het is interessant om dit te leggen naast hoe we in Vlaanderen werken met de Lokale Integrale Veiligheidscellen (LIVC's). We kunnen zeer veel leren van de Nederlandse ervaringen, waar men al langer op die manier werkt. We kunnen ook onze expertise ter beschikking stellen van de Nederlanders. Het is een win-winsituatie. Ik ben ervan overtuigd dat we niet allemaal opnieuw het warm water moeten uitvinden, maar dat we van elkaar kunnen leren.

Ik vind de manier waarop onze Vlaamse vertegenwoordiger in Nederland dit heeft aangepakt een voorbeeld van hoe het moet. Ik wil bij dezen ook ons hele diplomatieke korps een bloemetje toewerpen. Het is goed dat ze dit ook goed blijven opvolgen en de juiste contacten leggen met de juiste mensen in het land van vestiging.

Uw laatste vraag gaat over een federale bevoegdheid. Ik ben goedgezind en het jaar is nog maar net begonnen. Ik heb de informatie dan ook voor u opgevraagd. De impulssubsidie van 1,5 miljoen euro wordt verdeeld over vijftien steden en gemeenten in heel België: Genk, Kortrijk, Charleroi, Sint-Gillis, Menen, Anderlecht, Antwerpen, Brussel, Luik, Maaseik, Mechelen, Schaarbeek, Sint-Jans-Molenbeek, Verviers en Vilvoorde. Deze steden en gemeenten nemen ook deel aan de Werkgroep Preventie. Een van de verplichtingen waarin het koninklijk besluit voorziet bij de toekenning van de subsidies aan de gemeenten, is de oprichting van een LIVC. We hebben in het verleden ook al het debat gevoerd dat het ontbreken van zo'n LIVC soms voor problemen zorgt. Het leidde ertoe dat het soms niet mogelijk was om een coherent en adequaat opvolgings- of preventiebeleid te voeren. Dat is nu een van de voorwaarden die minister Jambon oplegt om in aanmerking te komen voor de subsidie.

Bij de opmaak van onze eigen projectoproep ter ondersteuning van lokale besturen in hun aanpak van radicalisering, hebben we vanuit Vlaanderen overleg gehad met het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD) en Unit R om de criteria en verwachtingen af te stemmen op de federale impulssubsidie opdat we niet tegenstrijdig zouden werken.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Minister, ik dank u voor alle informatie en voor het feit dat u contact hebt opgenomen met de VVSG en de federale minister. Het is inderdaad jammer dat als ze aangeboden had om betrokken te worden bij het initiatief, men die kans niet beter te baat heeft genomen, zij het met een waarnemersstatus of iets dergelijks. We kunnen dat achteraf alleen maar betreuren.

Ik sluit me aan bij de pluim naar het Vlaams diplomatiek netwerk en in het bijzonder naar onze Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering (AAVR) in Den Haag. Ik heb hem recent kunnen ontmoeten. Het is inderdaad een man die nauwgezet alle kansen tot samenwerking uitzoekt en daarin wil faciliteren.

De teneur van het antwoord van de minister is dat we moeten openstaan voor samenwerking met steden en gemeenten, Nederland en het federale niveau. Dat is een goede teneur, want deze problematiek snijdt overal door en moet alle besturen en beleidsniveaus bezighouden.

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Voorzitter, ik sluit me erbij aan dat het positief is dat dergelijke initiatieven worden genomen omdat het bewijst dat lokale besturen echt nood hebben aan ideeën en best practices. Dat dit is aangepakt zonder de administratie te betrekken, vind ik erg jammer. Het is niet enkel dat kleine kransje van burgemeesters dat nood heeft aan informatie, maar wij allemaal. Op die manier krijgen we de informatie niet. We weten allemaal dat radicalisme niet stopt aan de grenzen.

Minister, ik vraag u om het overleg met andere regio's en landen zeker voort te zetten, en dat op een systematische manier. U doet dat reeds, maar de coördinatie moet absoluut in uw handen blijven en mag niet enkel uitgaan van initiatieven van enkelingen. Zo kunnen we allemaal de vruchten plukken van het overleg dat met andere regio's wordt gevoerd.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik kan beide sprekers alleen maar gelijk geven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de problemen in verband met de toegang tot de databanken met betrekking tot potentiële jihadi's – 2773 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de toegang van de Vlaamse Gemeenschap tot de Foreign Terrorist Fighters databank (FTF-databank) – 2824 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, blijkbaar zijn er nog steeds problemen voor Vlaanderen om toegang te krijgen tot de verschillende databanken die handelen over potentiële jihadi's. Dat zei u althans in een kranteninterview. De zogenaamde databank Foreign Terrorist Fighters (FTF) bevat alle info betreffende afgereisde, teruggekeerde of potentiële Syriëstrijders.

Volgens Knack, dat eind augustus uitpakte met een reportage over de FTF-databank, zou die sinds begin 2016 in een testfase draaien. Naast deze databank zou er nog een bij komen van het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD), een nieuwe databank die informatie gaat beheren over haatpredikers, ronselaars en zogenaamde eenzame wolven. Die nieuwe databank wordt de opvolger van de reeds bestaande Joint Information Box (JIB), die niet goed werkte.

Eind vorig jaar stelde u in de Commissie voor de bestrijding van gewelddadige radicalisering dat u samen met het OCAD zou bekijken onder welke voorwaarden en onder welke procedure en met welke finaliteit de Vlaamse diensten toegang kunnen krijgen tot de FTF-databank. U liet toen weten dat er voor bepaalde diensten, zoals justitiehuisen, VDAB en Onderwijs al duidelijke afspraken gemaakt zijn met de Staatsveiligheid. Het is ook de bedoeling dat Vlaamse diensten actief

zouden kunnen bijdragen tot de invulling van de diverse databanken, waardoor het OCAD een zo volledig mogelijk beeld krijgt van het individu in kwestie. U stelt ook dat nog andere diensten informatie zouden moeten kunnen krijgen. U zou uw federale collega's vragen om snel tot een samenwerkingsakkoord te komen.

In een reactie op uw kranteninterview waarin u zei dat er nog altijd geen toegang is tot de databanken met informatie over potentiële jihadi's en ook geen antwoord van de Staatsveiligheid op uw vele vragen, zei federaal minister van Justitie, de heer Geens, dat Vlaanderen op dat gebied toch ook wel wat steken laat vallen. Hij schoof met andere woorden de zwartepiet door naar u. Kunt u toelichten hoe de vork in de steel zit? Welke problemen met betrekking tot de toegang doen zich momenteel nog voor? Klopt het dat Vlaanderen inderdaad nog niet klaar is met bepaalde wettelijke voorbereidingen om de toegang tot deze databanken geregeld te krijgen? Zo ja, welke?

Graag had ik vernomen hoe de vork nu precies aan de steel zit. Kunt u mij meedelen welke problemen met betrekking tot de toegang zich momenteel nog stellen en of het klopt dat Vlaanderen inderdaad nog niet klaar is met bepaalde wettelijke voorbereidingen om de toegang tot deze databanken geregeld te krijgen? Zo ja, welke? Graag had ik een algemene toelichting gehad over de beoogde samenwerking met betrekking tot de toegang tot de FTF-databank en de stand van zaken met betrekking tot het verkrijgen van deze toegang. Kunt u mij ook meedelen wat de stand van zaken is van die andere databank die de opvolger wordt van de Joint Information Box?

Op welke wijze wil en kan Vlaanderen deze beide databanken actief 'voeden' via informatie verkregen via het uitgebreide netwerk van Vlaamse dienstverlening?

Indien deze databanken niet functioneel zouden zijn of zelfs als ze dat wel zijn, welke andere bijkomende informatiebronnen kunt u nog aanwenden om informatie te krijgen over potentiële terroristen of jihadi's?

Op welke manier wordt deze informatie gedeeld met de lokale overheden? En omgekeerd, op welke manier kunnen de lokale overheden input hebben in deze databanken?

Hebt u de onenigheid, die blijkt uit bovenvermelde krantencitaten, reeds uitgepraat met de federale minister van Justitie?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Ik sluit mij aan bij het thema van de vorige vraag. De vorige spreker wees op een aantal onduidelijkheden en op het feit dat meerdere ministers in verschillende regeringen hierover standpunten innamen en verklaringen deden. Mijn vraag is erop gericht meer duidelijkheid te krijgen over deze belangrijke materie. In uitvoering van artikel 44/11/3 van de wet op het politieambt is bij koninklijk besluit van 21 juli de belangrijke databank Foreign Terrorist Fighters opgericht, die gereguleerd toegankelijk zijn voor een aantal diensten en overheden.

In de door het Vlaams Parlement goedgekeurde resolutie betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering wordt het belang benadrukt van een gecoördineerd veiligheidsbeleid, waarbij overheden en diensten gestroomlijnd samenwerken. Informatie-uitwisseling tussen de diverse betrokken overheden en diensten is daarbij cruciaal. Het is dan ook belangrijk dat Vlaanderen toegang heeft tot deze FTF-databank.

Op welke wijze zijn de gemeenschappen betrokken bij het uitwerken van operationele regels voor toegang tot de FTF-databank? Staan deze operationele regels reeds op punt of wordt daar nog overleg over gepleegd? Wat is de stand van zaken?

Wie verzekert er op het niveau van de Vlaamse Regering en van de diensten van de Vlaamse overheid de coördinatie van de aanvragen voor toegang tot de FTF-databank en hoe verlopen daarvoor de nodige contacten met de bevoegde federale instanties? Ik ga er immers van uit dat niet alle betrokken instellingen, zoals bijvoorbeeld de justitiehuisen of anderen, rechtstreeks contact nemen met die federale instantie, maar dat dit vanuit Vlaanderen gecoördineerd verloopt.

Welke diensten vanuit Vlaanderen hebben toegang tot de FTF-databank aangevraagd?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik heb goed nieuws, al is dat in deze problematiek relatief. In de Commissie voor de bestrijding van gewelddadige radicalisering onder voorzitterschap van collega Sminate hebben we al veel debatten gehad en werd al vaak betreurd dat we vanuit Vlaanderen moeten instaan voor de preventie, maar niet bij de nodige actuele informatie kunnen komen. In overleg met OCAD hebben we de menselijke noodzaak duidelijk gemaakt om te beschikken over informatiebronnen die belangrijk zijn om het preventiebeleid gestalte te kunnen geven. Voor een accuraat preventiebeleid is het bijvoorbeeld belangrijk te weten hoeveel potentiële vertrekkers er zijn, van welk geslacht ze zijn, hoeveel potentiële terugkeerders er zijn en waar ze zich bevinden.

Een week na het bewuste interview, waar collega Janssens naar verwees in zijn vraag, heeft de federale overheid contact opgenomen met onze diensten en hebben we op 27 september overleg gehad.

Vlak voor de zomer had ik nog verschillende brieven geschreven op om de acute noodzaak te wijzen. Tijdens dat recente overleg hebben we concrete afspraken kunnen maken. De door ons gevraagde gegevens zullen vanaf nu maandelijks door OCAD aan ons bezorgd worden. Dat is een grote vooruitgang, want dat is wat we al twee jaar bepleit hebben. Bovendien zal de architectuur van de databank nog verder worden verfijnd, zodat we in de toekomst ook info kunnen verkrijgen over welke begeleidingsmaatregelen er werden genomen, bijvoorbeeld vanuit Werk of Onderwijs of Welzijn. Ik heb mijn verantwoordelijkheid dus genomen vanuit mijn coördinerende functie.

U vroeg of er ook afspraken gemaakt zijn met andere beleidsdomeinen. Collega Kennes, u verwees naar de justitiehuisen en de bijzondere jeugdzorg. Daarvoor is in het koninklijk besluit betreffende de gemeenschappelijke gegevensbank FTF de rechtstreekse toegang tot de inlichtingenfiches en schrijfrechten in de databank FTF geregeld. Dat betekent dat ze de informatie en het formulier niet enkel kunnen bekijken, maar dat ze het ook met relevante inlichtingen kunnen aanvullen. Dat heeft te maken met hun opvolgingsopdracht in het kader van een gerechtelijk mandaat of de uitvoering van een gerechtelijke maatregel. Daarom werd dit ook tijdens het overleg van 27 september zo afgesproken.

Ook de beleidsdomeinen Onderwijs en Werk en Sociale Economie (WSE) hebben aangegeven nood te hebben aan bepaalde info uit de databank, uiteraard op een ander niveau dan het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG), waar men een gerechtelijke opvolgingstaak heeft. Vanuit mijn coördinerende bevoegdheid heb ik de infonoden gebundeld en bezorgd aan de federale collega's en die maandelijks rapportering kunnen bereiken. Het is aan elke vakminister om hierover, indien nodig, operationele afspraken te maken met de federale collega's. Waar collega Geens op doelde na mijn interview, is het volgende. Wat nog niet in orde is in het departement WVG, maar ik weet dat collega Vandeurzen daarmee bezig is, is dat hij zelf moet bepalen welke veiligheidsmachtiging hij aan welke personen van welke diensten gaat geven. Het is natuurlijk niet zo dat heel de administratie WVG op die databank kan gaan kijken en input kan geven. Ik

geef u het voorbeeld van Welzijn, maar dat geldt ook voor Onderwijs en voor Werk.

U vroeg op welke wijze Vlaamse actoren de databank kunnen voeden. Ik had het daarnet al over de schrijfrechten die complementair zijn met het louter inzien van die databanken. De justitiehuisen en Jongerenwelzijn hebben schrijfrechten. Zij zullen de databank dus wellicht mee voeden. Sommige diensten hebben ook protocollen met de Staatsveiligheid. Langs die weg zal er ongetwijfeld ook informatie in de databank terechtkomen. Voor meer details moet u bij de bevoegde Vlaamse collega's zijn. Zij voeren de gesprekken daarover met hun federale collega's.

Wat het lokale niveau betreft, maken de socio-preventieve actoren deel uit van de Lokale Integratie Veiligheidscel (LIVC). Sommige van die actoren worden gesubsidieerd door de Vlaamse overheid en zijn dus 'Vlaamse' actoren, bijvoorbeeld de CAW's. Bepaalde info die deze actoren aanreiken binnen de LIVC, binnen het kader van het beroepsgeheim, kan op die manier ook doorstromen naar de databank. Vaak is al geopperd dat wegens het beroepsgeheim cruciale en essentiële informatie niet automatisch kan doorstromen naar een databank. Het is dus goed dat het beroepsgeheim enigszins wordt opzijgeschoven om die broodnodige informatie te laten doorstromen.

De informatie-uitwisseling en opvolging van de FTF wordt in detail geregeld in de omzendbrief van minister Jambon en minister Geens van 21 augustus 2015. De korpschef zorgt voor informatiedeling tussen de lokale taskforce en de LIVC, die wordt aangestuurd door de burgemeester. Binnen de LIVC kunnen de informatiekaarten over FTF worden gedeeld met alle actoren, uiteraard telkens op basis van het 'need to know'-principe. Het gaat dan niet om alle informatie maar om wat essentieel is in het kader van het bestrijden van radicalisering. Als u daar meer informatie over wenst, verwijst ik u door naar mijn collega's Jambon en Geens.

Mijnheer Janssens, dat geldt ook voor uw laatste vraag over de Joint Information Box. Het is niet aan mij om over de stand van zaken van een federale databank uit te wijden.

Ik besluit. We hebben eindelijk, en het werd tijd, een doorbraak gemaakt in dit dossier. We krijgen nu wel de essentiële informatie en worden maandelijks op de hoogte gebracht en kunnen ook input leveren voor de databank via de schrijfrechten. Dat is van groot belang voor een op elkaar afgestemd beleid van repressie op het federale niveau en van preventie op het Vlaamse niveau.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord, wij moeten niet overtuigd worden van de noodzaak om zo uitvoerig mogelijk geïnformeerd te kunnen worden over de dreiging en het gevaar dat uitgaat van potentiële jihadi's in Vlaanderen. Het is evident dat als we dat efficiënt willen opvolgen, we een zo uitgebreid mogelijke toegang moeten hebben tot de databanken in dit land, door welk niveau ze ook beheerd worden. De informatie over wie zich waar bevindt en welke actie ze al genomen hebben of plannen is uiteraard cruciaal.

U wordt maandelijks op de hoogte gebracht, zei u. Hebt u al een eerste bericht gekregen vanuit OCAD of de federale overheid? Zijn er aantallen vermeld van potentiële jihadi's, ronselaars of eenzame wolven die zich op dit moment in Vlaanderen zouden bevinden?

Ik kom nog even terug op het interview met u in Gazet van Antwerpen. U zei dat u over een aantal zaken over potentiële jihadi's en zo meer geen antwoord krijgt van de Staatsveiligheid op uw vele vragen. Welke vragen waren dat precies?

Hebt u daar intussen wel een antwoord op gekregen? Of hebt u dat antwoord teruggevonden in de databanken waartoe u nu toegang hebt?

Met betrekking tot de FTF-databank was er sprake van een testfase. Is die intussen voorbij? Zo ja, heeft men vastgesteld dat die naar behoren functioneert of heeft men mankementen gevonden die eventueel nog moeten worden verholpen?

Laatste vraag: wat is het verschil tussen de FTF-databank en de opvolger van de Joint Information Box en waarom heeft men de noodzaak aangevoeld om met twee verschillende databases te werken? Zou het niet performanter zijn om die twee systemen te integreren?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Het heeft een tijd geduurd, maar een aantal zaken vallen nu toch in de plooi. We hebben geregeld vanuit het parlement de noodzaak benadrukt om omwille van de preventie-opdracht te kunnen beschikken over gegevens die op federaal niveau verzameld werden in het kader van gerechtelijke onderzoeken en van het werk van de Staatsveiligheid. Ik laat in het midden wat de impact is geweest van het interview met de minister, maar kort daarna is er wel een doorbraak gekomen en voortaan zullen de concrete gegevens voor mensen met een veiligheidsmachtiging beschikbaar zijn, met het aangegeven onderscheid tussen wie een gerechtelijke opvolging moet doen en alle anderen.

Ik stel ook vast dat de minister de infonoden gebundeld heeft vanuit haar coördinerende functie, en dat waardeer ik. Dat een aantal diensten schrijfrechten hebben in die federale databank, is belangrijk om ze up-to-date te houden. Die actualisering is in ieders belang, ook van de federale diensten. Als via de LIVC gegevens van de CAW's en andere socio-economische instellingen ook de weg vinden naar de FTF-databank, is de cirkel rond. Vanuit de opvolgingsopdracht worden gegevens verzameld, en die zijn juist nodig om goed aan preventie te kunnen doen.

Het is niet onlogisch dat, als zoiets opgezet moet worden, er heel veel veiligheidsmaatregelen moeten worden genomen. Dat het nu werkt, vind ik een zeer gunstige evolutie.

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Minister, het is zeker een goede zaak dat de databank operationeel is, maar er is nog veel werk aan de winkel. Ik heb maar een beperkte ervaring met die databank, want Londerzeel is gelukkig niet meteen een grote broeihaard van jihadisme. Het probleem is dat er heel wat fiches zijn die gewoon leeg zijn. Er staat een naam en een adres en verder staat daar geen enkele informatie bij. U bent daar niet verantwoordelijk voor, maar ik hoor u zeggen dat het Vlaamse niveau nu ook de bevoegdheid heeft om die fiches aan te vullen, en daarom wil ik dit alvast meegeven. Als die fiches leeg zijn, brengt dit immers enorm veel werk mee voor de lokale besturen.

Wij moeten zelf uitzoeken wat daar nu aan de hand is met die persoon. Minister, ik wil u vragen om, wanneer u met de partners samenzit over die databank, erop aan te dringen dat ze die fiches vervolledigen, zodat onze lokale politiediensten daar geen overbodig werk moeten leveren.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Sminate, er zijn inderdaad nog kinderziektes. U hebt zelf aangegeven dat het beheer van die databanken onder federale bevoegdheid valt. Het is goed dat u nog eens benadrukt dat het een goede zaak is dat Vlaanderen en de Vlaamse socio-preventieve actoren nu ook schrijfrecht

krijgen om die databanken aan te vullen. We zullen in ieder geval rekening houden met uw suggestie wanneer wij die vergadering hebben met de federale overheid. Wij zullen ook zeggen dat we heel veel vooruitgang hebben geboekt, maar dat er nog wat kinderziektes zijn en dat er nog verbeteringen kunnen worden aangebracht.

Mijnheer Janssens, we krijgen maandelijks de rapportering over de cijfers, maar er is wel afgesproken dat de federale overheid daarover communiceert. Het is belangrijk dat wij die cijfers krijgen, voor mij vanuit mijn coördinerende bevoegdheid, maar zeker ook voor de functioneel bevoegde ministers. Zo kunnen zij aan hun actoren in het veld – CAW's, samenlevingsopbouw, welzijnswerkers, jeugdwerkers, enzovoort – die informatie doorgeven. De zeer duidelijke afspraak was dat jullie daarover mogen communiceren, maar ook dat wij die informatie mogen hebben. Ze kunnen daarover wel communiceren in een krant, maar dan zie je niet alles. Ik ben al heel blij dat we nu maandelijks het volledige overzicht zullen krijgen.

Wat bedoelde ik nu concreet met 'geen antwoord gekregen op vragen van minister Geens'? Dat ging niet over deze problematiek, maar wel over de erkenning van moskeeën. Mijnheer Janssens, ik weet dat u op allerlei fora zeer actief bent als het over moskeeën gaat. U zegt dat ik er al – ik ben het aantal kwijt – zoveel erkend heb. U weet dat ik er nog altijd geen enkele heb erkend. (*Opmerkingen van Chris Janssens*)

Ik heb er op dit ogenblik nog altijd geen enkele erkend. Ik heb ondertussen wel voor een aantal moskeeën adviezen gekregen van de Staatsveiligheid. Maar als men durft mij een advies te geven van één lijn, dan stuur ik dat advies onmiddellijk terug naar afzender. Dat is nu al een hele tijd geleden gebeurd en ik heb nog altijd geen nieuw advies van de Staatsveiligheid gekregen. Dat was wat ik bedoelde toen ik zei dat ik van de Staatsveiligheid geen antwoord krijg op mijn vraag.

Dan het verschil tussen de twee databanken. Mijnheer Janssens, men is van plan om die te integreren. Dat is wel iets voor het federale niveau. Ik kan u ook nog meegeven dat ik, toen ik ook weer in een goede bui verkeerde, mevrouw Kherbache nog niet zo lang geleden in het kader van een vraag om uitleg een heel antwoord heb gegeven op die concrete vraag. U kunt dat terugvinden op de website van het Vlaams Parlement.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Het lijkt evident dat als de infrastructuur nu op poten is gezet, die nog heel sterk moet worden gevoed. Ik ga ervan uit dat het belangrijk is dat het instrument in zijn werk toegankelijk is in de twee richtingen. Het kan gevoed worden vanuit Vlaanderen en Vlaanderen kan er informatie uit betrekken voor zijn preventieve opdrachten. Dat is de kern van de zaak.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, we komen op andere momenten nog wel terug op die moskeeën. Maar ik spreek in elk geval formeel tegen dat ik al ergens beweerd of geschreven zou hebben dat u er al erkend zou hebben. Dat heb ik in geen geval gedaan. Misschien heb ik wel al uw plannen aangekondigd dienaangaande, niet meer dan dat.

Het enige wat mij nog een beetje tegenzit in uw bijkomende antwoord, minister, is dat u zegt dat de afspraak is gemaakt dat de federale overheid of het OCAD over de informatie zou communiceren. Deze informatie gaat ook over jihadi's of potentiële jihadi's die zich hier in Vlaanderen zouden bevinden. Ik wil er toch op aandringen dat die informatie met dit parlement wordt gedeeld. Ik wil het desnoods, als het niet kan op basis van een mondelinge of schriftelijke parlementaire vraag, voorstellen aan de voorzitter van de Commissie voor de bestrijding van gewelddadige radicalisering. Het moet toch minstens kunnen achter gesloten

deuren in de Commissie voor de bestrijding van gewelddadige radicalisering. Als wij daar nog behoorlijke debatten willen kunnen voeren, dan moeten wij over alle mogelijke informatie kunnen beschikken, zeker die van het OCAD over het aantal mensen die hier een bedreiging of een gevaar zouden kunnen zijn in Vlaanderen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Dank u, voorzitter, ik weet dat het tegen de geplogenheden in is.

Mijnheer Janssens, het zou, zoals u zelf al hebt gesuggereerd, niet verstandig zijn om dat te doen via een schriftelijke vraag, die dan nadien publiek wordt voor iedereen. Ik ben wel bereid om aan mijn federale collega's en aan het OCAD en de Staatsveiligheid te vragen of wij dat achter gesloten deuren in de commissie Radicalisering zouden kunnen bespreken.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de vermindering van het aantal Vlaamse ambtenaren – 9 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Minister, collega's, conform het regeerakkoord is het de ambitie van deze regering om te komen tot een kleinere, slagkrachtige overheid, met minder administratieve lasten en meer klantvriendelijkheid. Daarom werd bij het begin van de regeerperiode afgesproken om ingrijpend te besparen op het eigen Vlaamse overheidsapparaat.

Dat betekende ook een vermindering van het aantal personeelsleden. Concreet werd afgesproken om het aantal Vlaamse personeelsleden tijdens deze regeerperiode te verminderen met 1950 en zo een besparing van 101,5 miljoen euro recurrent tegen eind 2019 te realiseren.

Twee jaar na de start van de regeerperiode lijkt het goed om na te gaan hoe het staat met de realisatie van deze doelstelling.

Minister, welke vermindering van het aantal personeelsleden bij de Vlaamse overheid werd nu al gerealiseerd?

Is er een verschil tussen de entiteiten binnen de Vlaamse overheid? Met andere woorden, zitten sommigen entiteiten beter op schema dan andere? Zo ja, welke verklaring kan er hiervoor worden gegeven?

Minister, denkt u de beoogde vermindering met 1950 personeelsleden tegen het einde van de legislatuur nog te kunnen realiseren? Welke initiatieven denkt u daarvoor nog te moeten nemen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer De Meulemeester, ik heb op de minister-raad van 23 september een mededeling geagendeerd over de 'Monitoring resultaat- en klantgerichte overheid'. Lees en versta: hoe staat het eigenlijk met de afslanking van ons overheidsapparaat en die 1950 personeelsleden die we hebben vooropgesteld voor het einde van deze legislatuur? Bij deze mededeling

was de voorlopige stand van zaken gevoegd, tot en met de datum van 30 juni 2016. Uit deze stand van zaken blijkt dat er na twee jaar al 1090 personeelsleden minder zijn, hetgeen overeenstemt met 56 procent van de besparingsdoelstelling van 1950 personeelsleden minder tegen het einde van deze legislatuur. Ik maak er jullie attent op, voor zover dat nodig is, dat een legislatuur vijf jaar duurt en dat we nog maar twee jaar verder zijn. Ik zal eind oktober de definitieve stand van zaken op datum van 30 juni 2016 terugkoppelen naar de kernministers van de Vlaamse Regering.

Er is wel degelijk een verschil tussen de verschillende beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid. Ik geef hiervoor straks een verklaring. Het is belangrijk dat we hier niet de verkeerde conclusies uit trekken.

De uiterste verschillen in de realisatiegraad tussen de beleidsdomeinen zijn Internationaal Vlaanderen, dat nog maar 20 procent van de opgelegde inspanning heeft gedaan, wat het gemiddelde behoorlijk naar beneden trekt, terwijl Financiën en Begroting al 97 procent heeft behaald. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin heeft al 93 procent, Economie, Wetenschap en Innovatie al 68 procent. Mobiliteit en Openbare Werken zit op 46 procent en Leefmilieu, Natuur en Energie op 43 procent. Negen van de twaalf beleidsdomeinen hebben al meer dan 50 procent van de besparingsdoelstelling gerealiseerd.

Voor de verklaring van de verschillen in de realisatiegraad moeten we rekening houden met het feit dat de verschillende entiteiten personeelsbesparing kunnen realiseren op verschillende manieren. Een eerste manier is de niet-vervanging van personeelsleden die met pensioen gaan. Hier is de mogelijkheid tot besparing afhankelijk van de leeftijdspiramide van de entiteiten en van de keuze van de desbetreffende personeelsleden om al dan niet met vervroegd pensioen te gaan. Een tweede verklaring is de afbouw van taken ingevolge de door de Vlaamse Regering goedgekeurde kerntakenplannen. Elke entiteit volgt hier een eigen traject. Soms is de mogelijkheid om niet-kerntaken af te bouwen afhankelijk van de regelgeving. We kunnen binnen onze regelgeving niet elke taak zomaar afstoten. Dat verschilt ook per entiteit. Er is ook de realisatie van schaalvoordelen ten gevolge van bijvoorbeeld een fusie van entiteiten en beleidsdomeinen. Dat is niet mogelijk binnen elke entiteit en binnen elk beleidsdomein. Hier kan de achterstand van Mobiliteit en Openbare Werken worden ingehaald. Daardoor zal Mobiliteit en Openbare Werken wel redelijk snel boven het gemiddelde stijgen. U weet dat daar een aantal fusies van entiteiten in de planning zitten. Daarmee kun je de beoogde besparingsdoelstelling behalen.

Een vierde mogelijkheid om de besparing te realiseren, is het inschuiven van de taken en het personeel die er zijn gekomen na de zogenaamde zesde staats-hervorming. De mogelijkheid om hierop te besparen, is afhankelijk van de mate van overlap met de huidige bevoegdheden en van de leeftijd en de leeftijds-piramide van de overgehevelde personeelsleden.

Mijnheer De Meulemeester, we zitten na twee jaar al behoorlijk op schema. Dit wordt continu opgevolgd. We rapporteren halfjaarlijks aan de Vlaamse Regering. Als een van mijn collega's nalaat te doen wat hij of zij moet doen, kan hij of zij spreekwoordelijk op de vingers worden getikt.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Minister, dank u voor uw antwoord. Er is inderdaad na twee jaar al veel gebeurd. Er is een vermindering van iets meer dan 1000 personeelsleden, op een totaal van 1900. Dat is toch al de moeite. Dat is een behoorlijk resultaat. Ik heb hier de volledige lijst van alle entiteiten. Het kan niet de bedoeling zijn dat ik ze allemaal nominatief noem. Er zijn zeer goede

leerlingen van de klas bij, er zijn er ook minder goede. Om welbepaalde redenen, dat zal wel zo zijn.

Ik zou u toch willen vragen om de entiteiten die tot dusver blijkbaar weinig moeite hebben gedaan – ook al zijn daar redenen voor – aan te porren om werk te maken van de vermindering van het aantal personeelsleden, zonder dat de klantvriendelijkheid daardoor in het gedrang komt. Klantvriendelijkheid is enorm belangrijk bij de Vlaamse overheid en de Vlaamse administratie. Dat mag niet in het gedrang komen. Ik verwijs naar de administratie Wegen en Verkeer, die toch dicht bij de burger staat, bijvoorbeeld in verband met het onderhoud van gewestwegen. Ik zie hier dat zij al veel inspanningen hebben gedaan, maar ik weet evenzeer dat die klantvriendelijkheid ten overstaan van de burger niet in het gedrang mag komen.

Minister, ik vind dat dit een meer dan behoorlijk resultaat is. De doelstelling is al voor meer dan de helft behaald. Laat ons hopen dat het verder in de goede richting mag gaan en dat we op het einde van deze legislatuur voldoen aan de vooropgestelde doelstelling.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik denk dat ik op alle vragen van de heer De Meulemeester geantwoord. Ik heb ook gezegd dat wij halfjaarlijks zullen monitoren en de slechte leerlingen van de regering op de vingers zullen tikken als ze niet hun eigen departement en entiteiten onder controle hebben.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Peter Wouters aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoede-bestrijding, over de inkanteling van buurtstewards in de reguliere werking van de steden – 11 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Minister, Antwerpen, Gent, Sint-Niklaas en Brussel kennen een grote instroom uit de Romagemeenschap. Om het samenleven tussen oude en nieuwe bewoners te bevorderen, worden in de wijken waar het samenleven het felst onder druk staat, buurtstewards ingezet. De centrale doelstelling is het overbruggen van de afstand tussen de reguliere stadsdiensten en de Romabevolking.

Sinds 2013 zijn er zestien buurtstewards actief: vier in Brussel, vier in Antwerpen, zes in Gent en twee in Sint-Niklaas. De financiële ondersteuning vanuit Vlaanderen zou aanvankelijk lopen tot augustus 2016. De projecten werden positief geëvalueerd: het spijbelgedrag bij Romakinderen verminderde, het contact tussen de ouders en de school verbeterde en de stap naar de stadsdiensten en -voorzieningen verkleinde. Na augustus 2016 was het de bedoeling dat de steden de buurtstewards zouden opnemen in hun reguliere werking indien men het project wou voortzetten.

In april 2016 besliste de minister echter om de ondersteuning vanuit Vlaanderen te verlengen tot 2020. Het gaat om een jaarlijks bedrag van 800.000 euro dat verdeeld wordt onder de vier steden.

Minister, wat zijn de voornaamste redenen waarom de buurtstewards nog niet werden opgenomen in de reguliere werking van de steden? Is het de bedoeling dat

ze in 2020 volledig geïntegreerd zijn in het beleid van de steden? Zo ja, wordt hiervoor in begeleiding of een stappenplan voorzien? Op welke manieren worden andere steden ondersteund die de methodiek van brugfiguren willen gebruiken?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Dames en heren, op vorige vragen over dit onderwerp heb ik altijd gezegd dat dit goede project was geïnitieerd door mijn voorganger in 2012. Dat is toen heel duidelijk afgesproken bij het afsluiten van de desbetreffende convenant met de steden Sint-Niklaas, Gent, Antwerpen en de VGC. Het waren projecten voor vier jaar. Daarna, in 2016, moesten die worden geïntegreerd in de reguliere werking. We hebben afgeweken van die beslissing omdat er de eerste jaren van de gesubsidieerde periode heel veel werk is verzet en dat er sterk moest worden ingezet op het opbouwen van een vertrouwensrelatie met de Roma. Vanuit een specifieke focus werd daarna gewerkt aan een betere participatie aan het onderwijs – dat was van toepassing in Antwerpen, Brussel en Sint-Niklaas – of aan het bestrijden van overlast – dat was van toepassing in Gent, Sint-Niklaas en Brussel.

U weet dat het meestal gaat over multiprobleemgezinnen die de buurtstewards op een intensieve manier moesten begeleiden. Ze moesten vaak ook een toeleidingsrol opnemen naar diverse voorzieningen inzake onderwijs, werk, gezondheid, participatie en huisvesting. Dit was dus veel ruimer dan de oorspronkelijke projectfocus die was gelegd in 2012. De intensieve werking met de gezinnen en het inspelen op de dringende noden, de eerstelijnswerking, maakte dat er te weinig kon worden ingezet gedurende de eerste subsidieperiode op een integrale aanpak waarbij de reguliere diensten en voorzieningen voldoende betrokken werden en verantwoordelijkheid konden opnemen.

De integrale aanpak is absoluut belangrijk. In het begin waren er ontzettend veel problemen. Het opbouwen van een vertrouwensband is zeer belangrijk, alsook het toeleiden van multiprobleemgezinnen naar onderwijs. Ik heb het er daarnet al over gehad. Het mag niet zijn dat de buurtstewards worden gepercipieerd als een soort van klusjesman of een persoon die de kinderen naar school zal brengen als de ouders het zelf niet willen. Dat gebeurde wel aan het begin van de projectoproepen. Daar hebben ze wel enige tijd aan moeten spenderen. De kennis en expertise over de Romadoelgroep moet worden verankerd binnen de reguliere diensten, organisaties en voorzieningen, zodat die beter in staat zijn om met de Romadoelgroep te werken.

Is het de bedoeling dat de werking in 2020 volledig geïntegreerd zal zijn in het beleid van de steden? Dat is inderdaad de bedoeling. Dat was ook al de bedoeling in 2016, maar is niet gelukt. Gelet op het feit dat het waardevolle projecten zijn, heb ik opnieuw 800.000 euro vrijgemaakt. Tegen 2020 moet het echt wel gebeurd zijn. De vier projecten moeten hiervoor ook een stappenplan opstellen. Zonder zo'n plan kun je weinig garanties inbouwen om tot een integrale aanpak te komen.

We hebben het stappenplan opgenomen als voorwaarde voor de subsidie. Daarin moet men aangeven hoe de verankering zal worden georganiseerd en hoe de afstemming met het lokale integratiebeleid met daarin onder andere de samenwerking met het Agentschap Integratie en Inburgering en het lokale armoedebeleid, zal worden gerealiseerd. Het stappenplan wordt uitgewerkt op maat van de respectieve steden, rekening houdend met de lokale situatie, de schaalgrootte van de stad en de specifieke lokale noden en via een klankbordgroep waarin de verschillende projectuitvoerders en daarnaast het Agentschap Binnenlands Bestuur en het Agentschap Integratie en Inburgering vertegenwoordigd zijn. Zij zorgen voor de structurele intervisie in dit proces.

U vroeg hoe steden die geen gebruik kunnen maken van deze subsidies, ook ondersteuning kunnen krijgen. Steden en gemeenten die de methodiek van brugfiguren willen gebruiken en hierover vragen hebben, kunnen steeds terecht bij het Agentschap Integratie en Inburgering. Ze hebben brochures en staan altijd ter beschikking. Zo stellen lokale besturen nogal eens de vraag of een brugfiguur eigenlijk wel de juiste persoon is om te voldoen aan bepaalde noden. Een andere vraag is hoe de taak van een brugfiguur kan worden afgebakend. Ik heb daarnet het voorbeeld gegeven van een klusjesman of iemand die braaf en vriendelijk genoeg is en heel veel verstand heeft om de kleine op tijd naar school te brengen. Moet dat per definitie in de taakomschrijving van een brugfiguur staan? Met dergelijke vragen kunnen ze terecht bij het Agentschap Integratie en Inburgering.

Het was noodzakelijk en een goede beslissing om bij de budgetaanpassing 2016 opnieuw 800.000 euro vrij te maken, hoewel dit in tegenspraak was met de afspraken van 2012. Het zijn waardevolle projecten in die vier steden, die voortgezet moeten worden. Ik zal er nu wel goed op toezien dat ze tegen 2020 kunnen doen wat ze al in 2012 hadden beloofd.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Minister, ik ben blij dat u dit verder steunt omdat het erg belangrijk is om een vertrouwensrelatie op te bouwen. Ik heb er een beetje ervaring mee omdat we in het district ook een kleine gemeenschap hebben. Een dergelijke relatie is inderdaad niet gemakkelijk op te bouwen. Als die er eenmaal is, wordt het nut van die brugfiguren ook duidelijk. Ik hoop dat ook de steden daar het nut van gaan inzien en dat ze het stappenplan volledig zullen volgen en misschien zelfs finetunen. Op die manier kunnen ze die gemeenschap nog meer betrekken in de reguliere werking van de steden zonder de brugfiguren en is alles er peis en vree.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Willy Segers aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de toekenning van een subsidie aan Vilvoorde, Halle en Dilbeek om een aantal grootstedelijke effecten door de nabijheid van Brussel op te vangen – 51 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

Willy Segers (N-VA): Minister, in de rand van de Septemberverklaring verschenen in de pers berichten waaruit bleek dat u als Vlaams minister van Binnenlands Bestuur een subsidie van 3 miljoen euro zou toekennen aan Vilvoorde, Halle en Dilbeek om een aantal grootstedelijke effecten, veroorzaakt door de nabijheid van Brussel, op te vangen.

Klopt het dat u een subsidie van 3 miljoen euro zult toekennen aan Vilvoorde, Halle en Dilbeek? Zo ja, hoe wordt dit bedrag over die steden en gemeente verdeeld? Worden die subsidies geormerkt of mogen de steden en gemeente zelf bepalen voor welke uitdagingen zij die kredieten willen gebruiken? Gaat het om een eenmalige subsidie of worden die subsidies decretaal verankerd?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Zonder afbreuk te doen aan het interessante gehalte van de vraag, vind ik het beetje bizar dat deze vraag nu aan bod komt omdat ze past in de begrotingsbespreking. Ik dacht dat daarover afspraken waren, maar ik

zal zonder probleem antwoorden. Het is een goednieuwsshow en ben dus zeer graag bereid om te antwoorden. Ik zal tijdens de begrotingsdebatten ook op het slechte nieuws moeten antwoorden.

Dit debat is in de commissie en de plenaire vergadering al meermaals gevoerd. Ik heb altijd gezegd dat het mijn intentie was om bij de begrotingsopmaak middelen vrij te maken om een bijkomende financiële ondersteuning te bieden aan een aantal steden uit het arrondissement Halle-Vilvoorde. De problematieken komen vanuit Brussel immers naar de Vlaamse Rand. Omdat het geen centrumsteden zijn, krijgen ze niet zoveel financiële middelen als die centrumsteden. Het debat over het feit of we daar centrumsteden van kunnen maken, is afgesloten. Het antwoord was neen, maar ik was wel bereid om binnen de begrotingsbesprekingen extra middelen te vragen. Ik heb ze ook gekregen, namelijk 3 miljoen euro extra.

Het was initieel de bedoeling om te kijken naar middelen via het Gemeentefonds. De heer Somers heeft tijdens de plenaire zitting gezegd dat hij gerust bereid was om Vilvoorde te helpen – dat staat in het Woordelijk Verslag, ik zuig dat niet uit mijn duim. Niet alleen Mechelen was daartoe bereid, maar ook Antwerpen en Gent. We stootten toen op een bepaling in het kader van de SIF-wetgeving (Sociaal Impulsfonds) dat bepaalde steden waren vrijgesteld en nooit middelen konden worden afgenomen uit het Gemeentefonds. Dat ging over Oostende, Mechelen en Genk. Dat zou niet eerlijk zijn tegenover anderen die wel ontzettend veel centen zouden moeten afgeven aan de gemeenten in de Rand. Dat is allemaal van de baan en ik heb nu 3 miljoen euro extra gekregen dat ik zal geven aan Vilvoorde, Halle en Dilbeek.

Hoe zal dit bedrag over die steden en gemeenten worden verdeeld? Ik heb natuurlijk niet met de natte vinger beslist aan welke drie steden of gemeenten ik nu eens wat extra geld zou geven. Zo doen we niet aan politiek. Om dit te realiseren, ben ik vertrokken van objectieve criteria die de invloed van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest op de naburige gemeenten in kaart brengen. De parameters zijn bevolkingsdichtheid, het migratiesaldo van personen met een niet-EU-nationaliteit uit Brussel, het percentage leefloners en de aanwezigheid van personen met een niet-EU+- nationaliteit op het grondgebied van de desbetreffende gemeente. Met deze criteria wordt op een verantwoorde manier een selectie gemaakt van steden en gemeenten die op het vlak van demografie, urbanisatie en socio-economische uitdagingen het sterkst onder de invloed van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest staan. Op die manier zijn we tot de feitelijke verdeling van de middelen gekomen.

Ik kan u nog concrete bedragen meegeven voor de drie begunstigden. Elk van de vier criteria heeft meegeteld voor 25 procent in de toekenning van het bedrag. Voor Vilvoorde gaat het om 50,17 procent of 1.505.000 euro, voor Dilbeek gaat het over 28,45 procent of 854.000 euro, en voor Halle gaat het over 21,38 procent of 641.000 euro.

De subsidies worden niet geormerkt. Dat zou alleen maar zorgen voor extra planlast. Er moet, zoals voor elke subsidie vanuit de Vlaamse overheid, een kleine rapportering gebeuren over wat concreet met dat geld is gebeurd. De lokale besturen voelen het beste aan wat ze met dat geld moeten doen. U bent zelf een van de drie burgemeesters van die gemeenten. Ik twijfel ook niet aan de heren Bonte of Pieters. Ze beseffen ook wel dat ze die centen zullen moeten inzetten op die zaken die voortvloeien uit de hoofdstedelijke problematiek die in de Rand meer voelbaar is dan elders. Ik heb daar het volste vertrouwen in.

Dit debat is gevoerd in het kader van de begrotingsopmaak 2017. Vooralsnog is het bedrag enkel voor dat jaar ingeschreven. Als ik een belofte doe, hou ik mijn woord. Dit zal dan ook terug op de tafel komen tijdens de begrotingsopmaak 2018 en 2019. Mijnheer Janssens, ik heb in het parlement altijd gezegd dat ik voor die middelen zou zorgen. Ik kan alleen maar vaststellen dat die er zijn.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

Willy Segers (N-VA): Minister, deze discussie wordt hier inderdaad al lang gevoerd. U hebt daarover duidelijke uitspraken gedaan en daarover is nu zeer concreet iets over terug te vinden. Mijn excuses dat ik de vraag nu al stelde, maar de aanleiding was de berichtgeving van vorige week. Ik wou graag verduidelijking.

We zullen de criteria naar de collega's in de regio wat moeten verduidelijken. De vraag leeft uiteraard op basis waarvan de middelen worden verdeeld. Ik dank u voor de openheid die u hebt gecreëerd.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, u zou het ook niet slecht doen als minister voor de Vlaamse Rand. Het is inderdaad een goede zaak. We hebben dat al verschillende keren gevraagd, en nu wordt gevolg gegeven aan de oproep om die centrumregio te erkennen. Ik denk dat het de grote drie zijn: Halle, Vilvoorde en Dilbeek. In de uitvoering zou het niet slecht zijn dat we een stuk van de rest van de regio mee betrekken in de manieren van werken en de methodiek die hieruit kunnen voortvloeien. Ik geef maar een voorbeeld: Asse en Liedekerke worden zwaar door Brussel gedomineerd. Het zou dus niet slecht zijn mochten we de middelen die we hebben, verbindend gebruiken om ervoor te zorgen dat ook andere delen van de regio toegang krijgen tot de knowhow en vooruitgang maken inzake het omgaan met het probleem van de internationalisering. Het is zeker een pluspunt dat we de erkenning van die centrumregio niet alleen in woorden, maar ook in centen terugzien.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Koen Van den Heuvel aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de uitspraken van de Antwerpse OCMW-voorzitter en de mogelijke gevolgen ervan voor het Vlaamse beleid inzake de vluchtelingenproblematiek – 2811 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, de vluchtelingenproblematiek heeft alle overheden van dit land voor grote uitdagingen geplaatst. Er was niet alleen de zoektocht van de federale overheid naar onderdak voor de talrijke vluchtelingen die het land binnenkwamen. Als de vluchtelingen eenmaal erkend zijn, moeten ze een duurzame huisvesting vinden, en dan komen ook de Vlaamse en de lokale overheden volop voor hun verantwoordelijkheid te staan. Vanuit de Vlaamse overheid werden en worden inspanningen geleverd om de integratie van de erkende vluchtelingen zo optimaal mogelijk te laten verlopen. Ook werden vanuit diezelfde Vlaamse overheid maatregelen genomen om de lokale besturen te ondersteunen bij de opvang van de vluchtelingen. Dienaangaande kan ook verwezen worden naar de beslissing van de Vlaamse Regering om een budget van 20 miljoen euro ter beschikking te stellen van de Vlaamse steden en gemeenten. Deze kunnen dat budget aanwenden om de behoeften ingevolge de verhoogde instroom van erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden op te vangen. Over de verdeling van een eerste schijf van 10 miljoen euro werd in juli beslist.

Inmiddels heeft de OCMW-voorzitter van Antwerpen in een interview in De Standaard van zaterdag 3 september aangaande deze problematiek een aantal opvallende uitspraken laten optekenen. Volgens hem is de emmer in Antwerpen

vol en kan er geen druppel meer bij. De boodschap die hij wenst uit te zenden, is: Antwerpen is niet de plaats waar je je leven gaat verbeteren. Ga ergens anders heen. Volgens de heer Duchateau is de draagkracht in heel wat wijken op, en zal een verdere instroom van vluchtelingen alleen maar neerkomen op het importeren van armoede.

De stad Antwerpen heeft meer dan haar deel gedaan, aldus de OCMW-voorzitter. En Antwerpen heeft ook veel gedaan en doet ook veel. Maar Antwerpen ontvangt ook veel. Van de eerder geciteerde schijf van 10 miljoen euro gaat zowat 2,2 miljoen euro naar Antwerpen. Daarbij werd zelfs expliciet rekening gehouden met de bestaande situatie in 2014 en de verdeelsleutel van het Gemeentefonds, allebei bedoeld om rekening te houden met de toestand voor de instroom van erkende vluchtelingen en om lokale besturen aan te moedigen hun verantwoordelijkheid op te nemen.

Gelet op dat interview, is de vraag in welke mate de uitlatingen van de OCMW-voorzitter van Antwerpen stroken met het Vlaamse beleid dat de lokale besturen wil aanmoedigen, onder meer via die schijf van 10 miljoen euro.

Minister, hoe staat u tegenover de uitspraken van de Antwerpse OCMW-voorzitter? In welke mate acht u die verzoenbaar met het beleid dat u wilt voeren voor de opvang van erkende vluchtelingen door de lokale besturen?

Bestaat volgens u het risico dat andere steden en gemeenten de uitspraken van de Antwerpse OCMW-voorzitter gaan gebruiken als argument om een gelijkaardige houding aan te nemen? Bent u op de hoogte van het feit dat er in andere steden en gemeenten gelijkaardige geluiden zouden zijn ten opzichte van de opvang van erkende vluchtelingen? Zo ja, op welke wijze hebt u daarop gereageerd?

Hebben deze uitlatingen van de Antwerpse OCMW-voorzitter een impact op de verdeling van de tweede schijf van de voorziene 20 miljoen euro?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Vooraf wil ik aangeven dat de coördinatie van de vluchtelingen crisis een bevoegdheid is van de minister-president, maar deze vraag gaat wel over mijn bevoegdheid omdat het concreet gaat over de twee schijven van 10 miljoen euro die ik in het kader van de vluchtelingenproblematiek heb vrijgemaakt vanuit mijn bevoegdheid voor het binnenlands bestuur. Andere vragen moeten aan de bevoegde vakminister gericht worden of aan de coördinerende minister.

Mijnheer Van den Heuvel, het zal u niet verbazen dat ik geen behoefte voel om uitspraken te doen over een lokale OCMW-voorzitter, ook al ken ik hem goed. Ook over andere lokale mandatarissen heb ik naar aanleiding van vragen en opmerkingen nooit uitspraken gedaan. Het is ook niet zo dat uitspraken van lokale bestuurders van om het even welke politieke pluimage meteen tot gevolg hebben dat de vluchtelingen niet meer komen. Naast de heer Duchateau hebben ook nog andere mandatarissen de wens geuit dat iedere gemeente in Vlaanderen zijn fair deel zou doen. We moeten vaststellen dat dit niet gebeurt. Het is nog steeds een spontane reflex van erkende vluchtelingen om naar de steden te trekken. Dat geldt trouwens niet alleen voor Antwerpen.

Wat zeggen onze cijfers? In Antwerpen werden er van de asielaanvragen sinds 2014 739 erkend. Van die 739 zijn er slechts 139 weggetrokken. Meer dan 4 op 5 blijft dus in de stad. Er zijn daarbovenop 2483 vluchtelingen extra ingestroomd, die eerst elders werden erkend. Het saldo is dus in totaal 2344 vluchtelingen. We mogen dus concluderen dat erkende vluchtelingen effectief naar Antwerpen, Gent of andere steden trekken, als ze eenmaal de erkenning op zak hebben.

Het aantal erkende vluchtelingen dat uiteindelijk in de stad Antwerpen woont, ligt momenteel op 3083 en is ruim vier keer zo hoog als het aantal erkende vluchtelingen dat er op het moment van erkenning woont, namelijk 739. Dit zijn de cijfers vanaf het begin van de huidige asielcrisis. Ik zwijg dus nog over het aantal erkende vluchtelingen dat al van voor 2014 op het grondgebied van Antwerpen gevestigd is. Het is evident dat dit de stad Antwerpen en andere steden voor enorme maatschappelijke uitdagingen stelt, qua onderwijs, huisvesting, werk, ...

Van de eerste schijf van de 20 miljoen euro vluchtelingensteun die toegekend werd in juli, was dan ook 2.195.242 euro voor Antwerpen. Dit gebeurde op basis van welbepaalde criteria. Ik kom daar straks op terug.

Met het oog op een intellectueel eerlijk debat wil ik in verband met die verdeling wel de puntjes op de i zetten. Het bedrag van 2.195.242 euro dat Antwerpen heeft gekregen voor 3383 erkende vluchtelingen sinds het begin van de crisis, komt neer op 712 euro per vluchteling. In vergelijking zijn die cijfers voor Gent 654.000 euro voor 640 vluchtelingen, hetzij 1.022 euro per vluchteling. Mechelen kreeg 182.000 euro voor 170 vluchtelingen, dat is 1072 euro per vluchteling. Genk heeft 108.000 euro gekregen voor 73 vluchtelingen en dat is goed voor 1489 euro per vluchteling. Top of the bill is evenwel Puurs: u kreeg 13.500 euro voor 6 vluchtelingen. Dat betekent 2257 euro per vluchteling.

In Puurs werden er van de asielaanvragen sinds 2014 zeventien erkend. Van die zeventien zijn er twaalf weggetrokken uit Puurs. Er is wel één extra vluchteling ingestroomd in Puurs. We komen dus uit bij zes, en er is dus een negatief saldo van elf vluchtelingen.

Ik vind uw vraag dus bizar, maar het is uw volste recht om die te stellen. Het zou wel bijzonder vreemd zijn als ik de stad die in Vlaanderen vandaag al het minste krijgt per vluchteling, of zowat een derde van wat uw gemeente krijgt, hierop ga aanspreken omdat u zich afvraagt of die centen nodig zijn voor Antwerpen.

Gaan we erop blijven toezien dat die centen wel degelijk gebruikt worden waarvoor ze moeten dienen? Dat lijkt me nogal evident. Als minister van Integratie vind ik het een spijtige zaak dat al die vluchtelingen naar de steden trekken. Ze zijn niet allemaal geconcentreerd in Antwerpen. Hetzelfde geldt voor Gent en Mechelen. Ik begrijp ook wel waarom ze dat doen: ze denken dat er in de steden meer kans is om werk of huisvesting te vinden. Nochtans denk ik dat voor sociale huisvesting, de wachtlijsten het langst zijn in de steden. We kunnen daar evenwel geen regels over opleggen. Ik heb al pleidooien gehoord over een spreidingsplan, maar er is vrijheid van vestiging, en dat kunnen we niet doen.

Ben ik nu van plan om op basis van de uitspraken van de heer Duchateau de verdeling van de tweede schijf te herbekijken? Neen, want de verdeling van die schijf is niet gebeurd op basis van dergelijke uitspraken.

Ik heb zulke uitspraken de afgelopen maanden ook elders gehoord en, nogmaals, het is niet omdat mandatarissen die uitspraken doen dat er ook minder asielzoekers of erkende vluchtelingen op hun grondgebied komen. Ik zie dus geen enkele reden om de drie evenwichtige verdeelcriteria, die zijn goedgekeurd door de voltallige Vlaamse Regering, bij te sturen voor de verdeling van de tweede schijf.

Een eerste criterium, goed voor de toekenning van 70 procent van de middelen, is de werkelijke instroom in de gemeente van erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden. Mocht die in Antwerpen dalen, dan zal het bedrag ook dalen. Mocht de instroom in Puurs stijgen, dan zal uw bedrag nog stijgen. Op basis van de recente cijfers zie ik momenteel geen aanwijzingen dat de situatie in Antwerpen en Gent zal verbeteren. Er blijven daar integendeel steeds meer erkende vluchtelingen toestromen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord.

Er zijn verschillende elementen en ik wou het niet zozeer op de centendiscussie toespitsen. Dat was natuurlijk wel mijn derde vraag, maar we kunnen daar ook nog andere statistieken tegenover plaatsen. U trok het een beetje in het belachelijke door een landelijke gemeente te vergelijken met een grootstad, en de aandacht te vestigen op het feit dat we inderdaad drie keer meer krijgen voor een vluchteling dan Antwerpen. Ik ken de cijfers niet uit het hoofd en had dat vooraf moeten opzoeken. Ik had kunnen verwachten dat u zo creatief zou zijn om de cijfers voor Puurs te noemen. Als we de algemene middelen van het Gemeentefonds zouden uitzetten per inwoners, dan vrees ik dat het plaatje er anders uitziet. Ik heb eens berekend dat als we in Puurs daaruit evenveel zouden ontvangen per inwoner als Antwerpen, dat we dan geen belastingen meer zouden moeten heffen. Het is dus opletten geblazen met dat soort vergelijkingen.

Wat ik wilde aankaarten, was dat de houding van de heer Duchateau, die als verantwoordelijke OCMW-voorzitter van de grootste stad van Vlaanderen in een weekendkrant zulke uitspraken doet, misschien exemplarisch kan zijn voor andere besturen. Met alle respect voor de grootstedelijke problematiek van Antwerpen die ik niet onder de mat wil vegen, is dit juist de man die wellicht voor de zwaarste uitdaging staat, en die vanuit Vlaanderen daarvoor ondersteund wordt, waar ik op zich geen problemen mee heb, en ook niet met de objectieve criteria die u noemt. Die uitdaging is in geen enkel opzicht te vergelijken met de uitdaging voor landelijke gemeenten, zoals de mijne. Wat u zegt, is dus juist en ik begrijp waarom u dat naast elkaar wou plaatsen. Dat is dan een discussie van de tweede orde. De eerste discussie is dat de man die inderdaad geconfronteerd wordt met de grootste uitdaging in deze problematiek en die daar een voorbeeldfunctie in heeft, uitspraken doet als 'de emmer is vol'. Ik betreur dat een beetje, met alle respect voor de uitdaging die er is, en het getuigt van weinig creativiteit en verantwoordelijkheidszin om in die termen over deze materie te spreken.

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Mijnheer Van den Heuvel, ik wil het niet zozeer hebben over uw drie concrete vragen en de verdeling van die subsidies, maar wel over de toon die u aanneemt en de sfeer die u schept rond het beleid van die OCMW-voorzitter. U schiet hier eigenlijk met een bazooka vanuit het parlement op een lokaal bestuurder, en dit gebaseerd op één citaat uit een krantenartikel en niet op de realiteit. En die realiteit is nu eenmaal een harde realiteit voor Antwerpen. U had evengoed een ander citaat uit datzelfde artikel kunnen nemen, waarin de OCMW-voorzitter heel duidelijk stelt dat hij het als zijn plicht ziet om al die mensen die naar Antwerpen gestuurd worden of die in Antwerpen worden opgevangen, zo snel mogelijk te integreren. Maar daar wordt natuurlijk niet over gesproken. Als je het hele interview leest, zie je duidelijk dat het een 'cri de coeur' is van iemand die geconfronteerd wordt met enorme uitdagingen. Ik ga niet alle cijfers herhalen die de minister net heeft genoemd, maar dat is wel de context waartegen dit interview is afgenomen. Ik begrijp dan ook helemaal vanwaar dat citaat komt.

Ik besluit. Ik vind het ongehoord dat je als fractieleider in een parlement gaat schieten op een lokaal bestuurder. Ik vind de reactie van de minister veel gepaster.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Mevrouw Sminate, ik moet u spijtig genoeg een beetje corrigeren. Dit is niet één uitspraak geweest in één kranteninterview. Hij heeft daar ook op knack.be over geschreven. Hij heeft daar in de gemeenteraad

vaak over gesproken. Het is duidelijk een expliciete constante in de uitspraken van de heer Duchateau: uitspraken zoals: 'Ga ergens anders heen, alstublieft, want hier is het vol', of 'Als we van moslims niet vragen dat ze onze waarden assimileren, riskeren we zelf onder de voet te worden gelopen.' Het is, denk ik, soms wat dubbelop. Het is niet helemaal hetzelfde, maar het is wel hetzelfde mechanisme als wat er dit weekend in Hongarije is gebeurd. Er is daar een referendum voorgelegd aan de bevolking over het spreidingsplan van vluchtelingen in Europa. Daar begint de politiek verantwoordelijke, Orban, zelf... *(Opmerkingen van Nadia Sminate)*

Ik zal het u uitleggen.

Hij begint zelf spotjes op tv te maken en de vluchtelingen in een slecht daglicht te plaatsen en de mensen op te zetten tegen elkaar. Ik vind dat hij daar een grote politieke verantwoordelijkheid in heeft. Wat de heer Duchateau in Antwerpen doet, is hetzelfde mechanisme: als politiek verantwoordelijke jut hij mensen tegen elkaar op in de stad. Hij zegt herhaaldelijk dat er een aanzuigeffect is als wij die mensen gaan helpen. Als wij op een correcte, menselijke manier bezorgd zijn om de huisvesting van oorlogsvluchtelingen, zou dat een aanzuigeffect hebben op de vluchtelingen die een woonplaats zoeken. Hij heeft in de gemeenteraad gezegd dat activeren richting werk het enige is wat wij wel moeten doen omdat zij dat niet graag hebben. Dat zou dan een reden kunnen zijn waarom ze wegblijven.

Ik vond het antwoord van de minister heel correct. Zij zei dat de redenen waarom erkende vluchtelingen naar steden trekken, weinig te maken hebben met wat een schepen al dan niet zegt. Dat heeft te maken met het feit dat daar lotgenoten zitten, of dat daar betaalbare woningen te vinden zijn, die vaak krotten zijn. Omdat men geen ander aanbod heeft, gaat men daarnaartoe. Daar is openbaar vervoer, daar zijn winkels dichtbij enzovoort. Er zijn verschillende redenen waarom die mensen naar de stad komen. Het feit dat een bestuur zegt 'blijf hier weg' of daarentegen hen op een correcte, menselijke manier aanvaardt, heeft daar geen effect op.

Dat maakt de verantwoordelijkheid van de OCMW-voorzitter nog groter. Dat duidt duidelijk aan dat het niet effectief is als beleidsmaatregel. Het is dus een politiek discours, om electoraal mee te scoren.

Ik vind het correct dat er gezegd wordt dat we moeten kijken naar de realiteit. Antwerpen heeft absoluut de moeilijkste realiteit en de grootste opdracht, en verdient dan ook de meeste ondersteuning. Dat heeft de minister gezegd, en ik ben het daarmee eens. Mijn vraag was, minister – maar u hebt daar al gedeeltelijk een antwoord op gegeven –: bent u van mening dat een correcte menselijke behandeling van oorlogsvluchtelingen een aanzuigeffect met zich meebrengt? Hebt u weet van gevallen waarin vluchtelingen die zich bij het OCMW hebben aangediend in Antwerpen naar een andere gemeente zouden zijn doorgestuurd?

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp-a): Mevrouw Sminate, u hebt het over een harde realiteit. Dat klopt. Het is een harde realiteit. Als je OCMW-voorzitter of schepen of burgemeester wordt van de grootste stad van Vlaanderen, weet je dat het een harde realiteit is. Daar moet je dan ook rekening mee houden. In alles moet je daar rekening mee houden, ook in je uitspraken.

De heer Van den Heuvel zegt dat hij meer creativiteit verwacht. Wel, ik verwacht in dezen meer professionaliteit. Ik wil mij dan ook aansluiten bij de opmerkingen van de heer Van den Heuvel. Als lokaal bestuurder, als schepen, OCMW-voorzitter of burgemeester, heb je ook een voorbeeldfunctie voor andere lokale bestuurders. Hierin schiet de OCMW-voorzitter van Antwerpen ongelooflijk tekort.

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Voorzitter, ik was niet van plan om iets te zeggen, maar ik wil het toch doen. Ik wil mijn bezorgdheid uiten over de werkzaamheden hier. Ik vind dat wij hier goed samenwerken, dat wij in een goede verstandhouding zaken bespreken. Het is goed dat het beleid op zich ter sprake kan komen. Maar ik stel mij toch serieuze vragen. Als wij hier uitspraken van lokale mandatarissen gaan agenderen – oké, het is de OCMW-voorzitter van de grootste stad van Vlaanderen – en daar zich grote discussies over laten ontspinnen in een commissie Binnenlands Bestuur, dan vind ik dat zeer verregaand. Vlak bij mij is er een gemeente die neigde naar onbestuurbaarheid, maar die plots weer bestuurbaar is geworden door een overstap van iemand van de ene naar de andere partij. Daar zijn grote verwijten geweest, tot 'Ik hoop dat u de kanker krijgt en ziek wordt' toe. Gaan we ook over die dingen beginnen te discussiëren? Ik vind dat toch zeer verregaand. Ik zou het hier het liefst hebben over het beleid.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, we hebben dit probleem zien aankomen. Wanneer de vluchtelingen eerst in een gesloten opvangcentrum zitten en dan na twee maanden op zoek moeten gaan naar een woning, is het niet evident om in Vlaanderen een betaalbare woning te vinden. Heel veel erkende vluchtelingen trekken naar de stad, waar ze een kamer kunnen huren en waar er openbaar vervoer aanwezig is. De vluchtelingenproblematiek is een totale problematiek. Je kunt dat niet in één hokje steken. Dat heeft te maken met de zoektocht naar werk. Maar als je familie en kinderen hebt, wil je eerst een dak boven je hoofd. Niet iedereen houdt van cohousing. Daarom gaat men op zoek naar een individuele woning. Daarom hebben de steden een aantrekkingskracht: zij hebben meer kleinere woningen. De cijfers van Antwerpen daarover zijn gekend.

Anderzijds is er de opmerking over de werkzaamheden en de vragen die kunnen worden gesteld, mijnheer Maertens. Dat is waar. Maar als Antwerpen 2,1 miljoen euro krijgt, is het normaal dat daarover vragen worden gesteld. *(Opmerkingen)*

De uitspraken van een OCMW-voorzitter, die die middelen moet verdelen, mogen hier aan bod kunnen komen. Het kan ook zijn dat de minister als gedoogminister optreedt tegen een OCMW-voorzitter die dergelijke zaken stelt. *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

Dat mag hier het voorwerp van debat zijn. We moeten in deze commissie niet alleen die vragen laten stellen die ons goed uitvallen. *(Opmerkingen)*

We mogen hier een open debat hebben. *(Opmerkingen van Marius Meremans)*

Bert Maertens (N-VA): Voorzitter, u legt mij in de mond dat wij daarover kritiek geven omdat het – zoals ik tussen de regels lees – iemand is van onze partij. Dat is absolute onzin. Dat is niet waar. We zijn op die manier zeer slecht bezig.

De voorzitter: Ik heb dat niet gezegd.

Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van den Heuvel, ik heb op al uw vragen geantwoord. Met betrekking tot de debatten die daarna zijn begonnen, ga ik mij geen uitspraken permitteren. Ik vind de vergelijking tussen Orban en de OCMW-voorzitter van Antwerpen hallucinant. Dat is het enige wat ik er nog over wil zeggen.

Ik heb het genoeg deel uit te maken van de gemeenteraad van Antwerpen. Die debatten moeten daar worden gevoerd en niet in deze commissie. En dan heb ik het niet over de vraag van de heer Van den Heuvel, want die ging concreet over Vlaams geld.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Guy D'haeseleer aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de tewerkstelling van mensen met een arbeidshandicap in de lokale besturen – 32 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Bert Maertens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap bij lokale besturen – 55 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer D'haeseleer heeft het woord.

Guy D'haeseleer (Vlaams Belang): Voorzitter, het is voor mij ook niet altijd duidelijk wie tot de oppositie behoort en wie tot de meerderheid. Ik zal nog een beetje moeten wennen.

Minister, de cijfers van de VDAB liegen er niet om: het voorbije jaar is het aantal werkzoekenden met een arbeidshandicap met maar liefst 3,2 procent gestegen tot een totaal van meer dan 33.000. In het kader van het doelgroepenbeleid besteedt de Vlaamse Regering terecht meer aandacht aan de tewerkstelling van die personen. Ook de lokale besturen wordt gevraagd hierop volop in te zetten. Er werd dan ook een streefcijfer opgelegd van 2 procent van het totale aantal personeelsleden, uitgedrukt in voltijdse equivalenten. Hoe ze dit concreet invulling geven, behoort uiteraard tot de autonomie van de gemeenten.

Ik heb u hierover een schriftelijke vraag gesteld. U hebt een bevraging georganiseerd bij de Vlaamse gemeenten en OCMW-besturen. Dat was een goede zaak, want meten is ook op dit vlak weten. U hebt mij de cijfers doorgestuurd. De reden waarom ik als aanvulling op die schriftelijke vraag hier een vraag om uitleg stel, is dat die cijfers zeer slecht zijn en ons toch tot nadenken moeten stemmen. Ik haal er enkele cijfers uit.

26 gemeenten hebben niet geantwoord. In 2012, bij de vorige algemene bevraging, waren dat er 9. Vooral Vlaams-Brabant scoorde slecht: daar antwoordde 32 procent van de gemeenten niet. In 2012 haalden 148 gemeenten de norm. Nu zijn het er 140. Vier jaar later is er dus een verslechtering. Bij de OCMW's is er wel een verbetering, maar daar was de toestand in 2012 dramatisch. En hij is nog altijd dramatisch.

De gemeenten in Oost- en West-Vlaanderen scoren het slechtst met 26 procent van de gemeenten die voldoen aan de norm. Limburg scoort het best – als we deze term mogen gebruiken – met 38 procent. Als we bekijken hoeveel gemeenten en OCMW's zelfs geen enkele persoon met een arbeidshandicap tewerkstellen, dan zien we dat dit voor de gemeenten gegroepeerd per provincie, om het gemakkelijk te maken, varieert tussen 10 procent voor Antwerpen tot 25 procent voor Oost-Vlaanderen. Dit is toch wel onaanvaardbaar. Voor de OCMW's is de toestand nog slechter: daar variëren deze percentages tussen 39 en 43 procent.

Het sensibiliseren van de Vlaamse gemeenten en OCMW's is blijkbaar niet voldoende. Voor mijn partij is het activeren van personen met een handicap prioritair. Het bevordert uiteraard de integratie van deze mensen in de maatschappij. Het draagt bij tot het opkrikken van hun eigenwaarde, en het haalt hen dikwijls uit het sociale isolement.

Minister, bent u van oordeel dat de lokale besturen te weinig inspanningen leveren om mensen met een arbeidshandicap in dienst te nemen?

Op welke manier denkt u de steden en gemeenten te stimuleren om alsnog het streefcijfer van 2 procent te behalen?

Wordt het geen tijd om het over een andere boeg te gooien en te opteren voor een sanctiemechanisme, waarbij de gemeenten die echt niet mee willen financieel gestraft worden voor het niet behalen van het streefcijfer?

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Voorzitter, ik zal het bijzonder kort houden omdat de heer D'haeseleer de context meer dan goed en duidelijk heeft geschetst. De cijfers zijn bekendgeraakt na zijn schriftelijke vraag. Het opkloppen en zeggen dat ze ongelooflijk verontrustend zijn, zou ik nu ook niet doen, maar in bepaalde gevallen moeten ze toch onze aandacht trekken. Zeker als we zien dat 53 gemeenten geen enkele medewerker met een arbeidshandicap in dienst hebben.

Minister, ik geloof en ik weet dat u als minister er ook hard in gelooft dat wij de lokale besturen voor hun verantwoordelijkheid moeten stellen, zonder daarom al te veel regeltjes op te leggen. Het is dan ook een streefcijfer. Wat is de evolutie van het al dan niet behalen van het streefcijfer in Vlaanderen?

Ik had het over die verantwoordelijke gemeenten. Dat is een goed uitgangspunt. U antwoordde eerder al dat u het niet zinvol en niet haalbaar acht om de steden en gemeenten die het streefcijfer niet behalen financieel te straffen. Ik sta daar volledig achter. Mijn vraag loopt wel – hoewel het niet afgesproken is – volledig gelijk met die van de heer D'haeseleer: hoe zult u de lokale besturen in de toekomst verder stimuleren om het streefcijfer effectief te behalen, en ervoor zorgen dat er niet meer zulke grote verschillen zijn tussen de gemeenten?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Net als de vraagstellers vind ik het belangrijk dat ook de lokale besturen hun verantwoordelijkheid opnemen inzake het tewerkstellen van mensen met een beperking. U weet dat ik altijd heb gezegd dat wij vanuit de Vlaamse overheid een voorbeeldfunctie hebben. Wij hebben dit debat al meerdere keren in deze commissie gevoerd.

Mijnheer Maertens, u zegt dat het een streefcijfer is. Het is inderdaad geen quotum. Dat is een belangrijk verschil. Ook de Vlaamse overheid heeft daar nog een tandje bij te steken.

Het streefcijfer is in 2007 ingevoerd en is eigenlijk al heel verregaand. Ik vind het een goede zaak dat de Vlaamse overheid optreedt ten aanzien van de lokale besturen. Vooral omdat het een streefcijfer is en, zoals gezegd, geen quotum.

Mijnheer Maertens, wat betreft de evolutie van het tewerkstellingscijfer wil ik verwijzen naar de schriftelijke vraag nummer 517 van de heer D'haeseleer, van 28 april 2016. Daar heb ik alle gegevens meegedeeld. Het zou mij te ver leiden en ook zou het mijn stem te veel verzwakken om dat hier letterlijk voor te lezen.

Ik vind wel niet dat we zomaar mogen zeggen dat de lokale besturen niet voldoende inspanningen leveren om het streefcijfer van 2 procent te halen. Geen van beide vraagstellers doet dat overigens. Maar is er nog groeimarge? Absoluut. Ik heb in mijn antwoord op de vraag van de heer D'haeseleer gezegd dat er eerder sprake is van een status quo. Dat impliceert indirect dat er nog groeimarge is.

Anderzijds is er het gegeven dat veel van het uitvoerende werk bij de lokale besturen wordt uitbesteed. Dat is lokale autonomie. Dat is een beslissing van de gemeenteraad. Dat is geen verplichting die wij opleggen. Maar het is natuurlijk wel een van de hinderpalen voor mensen met een beperking om aangeworven te worden. Het zijn nu net die mensen met dat profiel die in die jobs die worden uitbesteed door de lokale besturen, een kans zouden kunnen krijgen.

Door die tendens is de kans om als persoon met een beperking tewerkgesteld te worden bij een lokaal bestuur net iets kleiner geworden. Dat wil niet zeggen dat we er niet op moeten blijven inzetten. Ik ben ervan overtuigd dat de meeste lokale besturen de meerwaarde van diversiteit in al haar aspecten inzien. Ze beslissen natuurlijk autonoom hoe ze die 2 procent willen inhalen of bepalen.

Vlaanderen stelt een aantal faciliterende tools ter beschikking. Ik overweeg geen nieuwe maatregelen binnen mijn bevoegdheidsdomein. We hebben al heel veel. Ik zal enkele voorbeelden geven. Deze lijst is niet limitatief. In de rechtspositiebesluiten is geregeld dat de besturen functies kunnen reserveren voor personen met een arbeidshandicap. Dat is een goede zaak, maar toch wel verregaand. In de rechtspositiebesluiten is ook geregeld dat ze voor het invullen van die functies kunnen werken met aangepaste functiegerichte selectieprocedures. Dat komt toch ook wel tegemoet aan de noden van mensen met een beperking. Er is ook de Vlaamse ondersteuningspremie (VOP) die lokale besturen kunnen aanvragen als ze een persoon tewerkstellen met een arbeidsbeperking. Sinds oktober 2008 is dat in beheer van VDAB. Er is ook de sectorconvenant 2016-2017 die Vlaanderen vanuit de bevoegdheden Werk en Onderwijs afsluit met de sector. Dat is een belangrijk instrument om in samenwerking met de lokale besturen een personeelsbeleid te voeren dat ook gericht is op mensen met een beperking, al dan niet een arbeidsbeperking. We hebben ook een aanbod van gerichte informatie over tewerkstelling van personen met een arbeidsbeperking. Bijvoorbeeld in juni 2014 werd in het tijdschrift BinnenBand van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur een themadossier gewijd aan tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap of arbeidsbeperking. Op 18 oktober 2016 is er een studiedag van Personeel en Organisatie met als titel 'Al gedacht aan veerkracht?'. We hebben ook al aandacht gegeven aan de aanwerving van mensen met een arbeidsbeperking via twee workshops: 'Competent aan de slag met een arbeidshandicap', met Brugge als case, en 'Een sterk vereenvoudigd doelgroepenbeleid is van kracht. Wat zijn de concrete maatregelen?'.

Het is goed dat er een streefcijfer bestaat en het is belangrijk dat de Vlaamse overheid de voorbeeldfunctie nauw ter harte neemt. Ik hoop dat u anderen inlicht over het bestaan van de VOP. Dat kan helpen om meer mensen met een beperking aan te nemen. Dit behoort tot de lokale autonomie, maar het is goed dat er zoveel mogelijk wordt gestreefd naar 2 procent in het totale personeelsbestand van een lokaal bestuur.

De voorzitter: De heer D'haeseleer heeft het woord.

Guy D'haeseleer (Vlaams Belang): Ik ben blij dat ook de heer Maertens het belang hiervan inziet en de meerwaarde van het tewerkstellen van mensen met een handicap. In het OCMW van Izegem haalt men echter niet de helft van het streefcijfer. We hebben vanuit Izegem zelfs geen cijfers gekregen over de stand van zaken. Misschien moet de burgemeester dat ter sprake brengen op het schepencollege.

Minister, u hebt daarnet een aantal maatregelen opgesomd waarmee de Vlaamse Regering de gemeenten en OCMW's probeert te faciliteren. U zegt dat u ervan overtuigd bent dat de gemeenten en OCMW's inspanningen doen en het nut ervan inzien, maar de cijfers zijn wat ze zijn. Er is een achteruitgang. Na een

aantal jaren van sensibilisering moeten we concluderen dat het niet helpt. We wijzen dikwijls naar de privésector als het gaat over de tewerkstelling van bepaalde doelgroepen, maar in dezen geven de lokale besturen absoluut niet het goede voorbeeld. 53 gemeenten en 40 procent van de OCMW's stellen zo niemand tewerk. Dat heeft niets meer te maken met het leveren van inspanningen. Dat is manifeste onwil.

Ik betreur dan ook dat u de weg van een financiële sanctie niet wilt bewandelen. Lokale besturen hebben een heel belangrijke rol te spelen om mensen met een arbeidshandicap die een zwakke positie bekleden op de arbeidsmarkt, te integreren op die arbeidsmarkt. Als we geen bijkomende maatregelen nemen, zullen we kunnen vaststellen dat alle goede voornemens in beleidsbrieven en regeerakkoorden dode letter zullen blijven. Over vier jaar zullen we moeten constateren dat de cijfers er opnieuw niet op vooruitgegaan zijn.

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Minister, de sociale economie en de maatwerkbedrijven waar gemeenten – gelukkig maar – steeds meer een beroep op doen voor groenonderhoud en dergelijke, hebben een effect op het al dan niet aanwerven van personen met een handicap. Dat is een terechte bedenking.

Bij heel veel gemeenten is er nog te weinig kennis over en ervaring met het aanpakken van deze problematiek. Daarom is het goed dat de goede praktijken vanuit de Vlaamse overheidsdienst Diversiteit en de VVSG verder worden aangevend en gesignaleerd aan de lokale besturen. Ik hoop dat daartoe inspanningen geleverd blijven.

De heer D'haeseleer betreurt dat u niet financieel wilt ingrijpen. Ik vind dat net zeer goed. We hebben die verantwoordelijkheid bij de steden en gemeenten gelegd. We moeten stimuleren in plaats van te reguleren en te penaliseren. Ik hoop dat we bij een volgende bevraging toch een meer positieve evolutie zien. Ik zal ervoor zorgen dat de cijfers van Izegem er allemaal in zitten. Dat zal sowieso zorgen voor een lichte stijging, want er zijn er wel degelijk tewerkgesteld.

De voorzitter: De heer Durnez heeft het woord.

Jan Durnez (CD&V): Minister, ik kan me vinden in uw antwoord en de opmerking over de uitbesteding. Die verschuiving van de voorbije jaren is enigszins indicatief.

Hoe zijn de gegevens verzameld en gevalideerd? Ik behoor ook tot een gemeente die in de tabel op nul staat, maar in de realiteit wel acht mensen in dienst heeft. Hoe kan dat?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Ik sluit daarbij aan. Het is belangrijk om de streefcijfers te halen. De overheid heeft ook een voorbeeldfunctie naar de privésector. De geloofwaardigheid van de overheid hangt daar een beetje van af als we de privésector oproepen om mensen met een arbeidshandicap aan te werven maar het zelf niet doen.

Het is anderzijds voor de objectiviteit en de hygiëne van het debat belangrijk dat we er rekening mee houden dat lokale besturen veel meer dan vroeger een beroep doen op de sociale werkplaatsen en de sociale economie. Daar zou ook rekening mee moeten worden gehouden in deze studie. De 2 procent zou naar werkvolume dat door de gemeenten wordt gebruikt, dan wel worden gehaald. Het is een andere vorm van werkgelegenheid, maar er moet rekening mee worden gehouden voor de

correctheid van het debat. Ik zeg dat niet om de uitdaging van de 2 procent te ondermijnen, maar het moet wel in beeld worden gebracht.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Durnez, de bevraging is gebeurd door het Agentschap Binnenlands Bestuur. De administratie is natuurlijk afhankelijk van de gegevens die ze krijgt van de desbetreffende secretarissen. We denken ook wel dat er enige selectiviteit is en dat er misschien een onderschatting kan zijn.

Ik wil nog enkele cijfers meegeven over de gemeentebesturen. In de provincie Antwerpen hebben 69 van de 71 gemeentebesturen geantwoord, ofwel 97 procent. In Limburg was dat 100 procent. In Oost-Vlaanderen hebben er 64 van de 65 geantwoord. In Vlaams-Brabant waren dat 45 van de 65 gemeentebesturen. Deze provincie scoort het slechtst. In West-Vlaanderen hebben 63 van de 64 gemeentebesturen geantwoord. 49 procent van diegene die hebben geantwoord, voldoen aan de 2 procentnorm. Zoals gezegd, vrees ik dat er een onderschatting in zit en dat niet alle gegevens accuraat zijn doorgegeven.

De voorzitter: De heer D'haeseleer heeft het woord.

Guy D'haeseleer (Vlaams Belang): Ik kan ermee akkoord gaan dat er wat cijferovertollage aan te pas kan komen. De gemeente Willebroek bijvoorbeeld meldt dat 65 procent van hun personeelsbestand bestaat uit mensen met een arbeids-handicap. Maar goed, dit soort zaken verstopt echter het grote probleem niet. Er zijn ongeveer 34.000 personen met een arbeidshandicap geregistreerd bij VDAB. Als we geen maatregelen nemen, dan zal die groep alleen maar groter worden. Dat zijn mensen die uitgesloten worden van de arbeidsmarkt en ik betreur dat ten zeerste.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Kurt De Loor aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het genderbeleid bij de Vlaamse overheid – 40 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over vrouwen in topfuncties bij de Vlaamse overheid – 64 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): Voorzitter, minister, dames en heren, dit thema is hier al dikwijls aan bod gekomen naar aanleiding van de bespreking van de beleidsnota, de beleidsbrief, vragen om uitleg en ook net voor de zomer tijdens de gedachte-wisseling over gelijke kansen en het Diversiteitsplan 2016. De onmiddellijke aanleiding voor deze vraag om uitleg is de uitspraak: "De Vlaamse overheid mag best wat ambitieuzer zijn op het vlak van genderbeleid." Dat zegt de Genderkamer, het meldpunt van de Vlaamse Ombudsdienst, die een jaar bestaat. "Daarom willen we de Vlaamse overheid actief adviseren in genderkwesties", zegt ombudsvrouw Gender Annelies d'Espallier.

De Genderkamer haalt aan dat er maar één cijfer over de vertegenwoordiging van vrouwen aan de top in het Vlaams regeerakkoord staat. En "dat cijfer wordt dan

nog helemaal niet gehaald, 21 procent in plaats van de vooropgestelde 40 procent. Voor de rest blijft het allemaal vaag. Dat moet veranderen. De Vlaamse overheid zal moeten beseffen dat er nu een orgaan is dat zich straffer zal opstellen en dat als roeping heeft zich te moeien met dat genderbeleid", dixit de Genderkamer.

De Diversiteitsambtenaar verklaart dat er wel degelijk inspanningen worden gedaan om meer vrouwen in topfuncties te krijgen. Er was de campagne waar topvrouwen hun eigen job in de kijker zetten, waardoor gehoopt wordt dat meer vrouwen overtuigd worden om te solliciteren voor een topfunctie. Daarnaast leven er ook plannen om een netwerk op te zetten voor vrouwen.

De dienst Diversiteitsbeleid doet ook onderzoek naar de genderkloof en de pensioenkloof, want uit cijfers blijkt dat in sommige functies, voornamelijk van niveau A en B, vrouwen minder verdienen dan mannen.

Sp.a is van oordeel dat het personeelsbestand van de lokale besturen en de Vlaamse overheid een weerspiegeling zou moeten zijn van de samenleving. Dat is tot op heden absoluut niet het geval. Er zijn streefcijfers vastgelegd, wat op zich een goede zaak is.

Minister, zult u de kritiek van de Genderkamer ter harte nemen? Is er reeds overleg geweest of plant u een overleg? Welke initiatieven zullen bijkomend genomen worden?

In uw beleidsbrief 2015-2016 staat dat u voor de doorstroom van vrouwen naar het middenkader de bestaande initiatieven verder zult ondersteunen. U rept echter met geen woord over vrouwen in topkaders. Blijkbaar werd dit vergeten. Uit de nieuwe cijfers blijkt dat het streefcijfer van vrouwen in het topkader nog veel minder gehaald wordt dan dat van het middenkader. In welke nieuwe initiatieven wordt voorzien om meer vrouwen in het topkader te krijgen?

Het genderevenwicht in het Voorzitterscollege is rampzalig. Het streefcijfer is daar om één vrouw te hebben voor een derde van het aantal effectieve en plaatsvervangende leden. Welke stappen zult u ondernemen om dat streefcijfer te halen?

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, ik heb een gelijkaardige vraag. De Genderkamer, het meldpunt van de Vlaamse Ombudsdienst, bestaat een jaar en doet nu een eerste keer verslag over haar activiteiten en ambities voor de toekomst. Opvallend daarbij is het voornemen om de komende jaren niet enkel het aanspreekpunt en bemiddelaar te zijn voor gendergerelateerde meldingen of klachten, men wil ook actief het Vlaamse beleid adviseren in genderkwesties. Zo bestond de Genderkamer nog niet bij opmaak van het regeerakkoord in 2014, maar vandaag valt op dat het nogal vrijblijvend is op het vlak van gender, laten Bart Weekers en Annelies D'Espallier verstaan. "Er staat maar één cijfer in en dat gaat over de vertegenwoordiging van vrouwen aan de top van de Vlaamse overheid en dat cijfer blijkt helemaal niet gehaald te worden. Vandaag is de hoeveelheid topvrouwen 21 procent in plaats van de vooropgestelde 40 procent", verduidelijkt mevrouw D'Espallier.

Ook Alona Lyubayeva, de Diversiteitsambtenaar van de Vlaamse overheid, riep eerder al op om waakzaam te zijn als het gaat over vrouwen in topfuncties bij de Vlaamse overheid. Ze wijst erop dat het oude onevenwicht terugkomt: "Vrouwen worden vervangen door mannen, mannen niet door vrouwen. Door fusies en herschikkingen dalen beide geslachten in de absolute cijfers, maar alleen vrouwen zien hun percentage dalen."

Volgens de Genderkamer mag de Vlaamse overheid best wat ambitieuzer zijn op het vlak van genderbeleid. Volgt u deze analyse en bent u van plan om uw

genderbeleid binnen de Vlaamse overheid bij te sturen? Een streefcijfer vaststellen is een ding, maar dit ook realiseren is iets helemaal anders. Uit de cijfers blijkt bovendien dat de situatie er helemaal niet op vooruitgaat. Welke concrete maatregelen zult u nemen om het streefcijfer alsnog te halen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Dames en heren, uiteraard heb ik kennis genomen van de communicatie van de Genderkamer. Het is een goede zaak dat deze een jaar geleden is opgericht. In het eerste jaar zijn er 76 meldingen bijgekomen over problemen en thematieken van allerlei aard, niet alleen over vrouwen in de raden van bestuur. Die gingen over veel issues, bijvoorbeeld de problematiek van transgenders, het normatief gedrag bij kinderen enzovoort. Het was een zeer goede beslissing om de Genderkamer op te richten onder de voogdij van de Vlaamse ombudsman.

Vanzelfsprekend neem ik de uitspraken au sérieux, ook wat het aantal vrouwen in topfuncties bij de Vlaamse overheid betreft. Het is ook niet voor het eerst dat dit aan bod komt. Net voor het reces hebben we daarover nog gediscussieerd in deze commissie. Ik neem aan dat we daar ook in het kader van de nieuwe beleidsbrief uitgebreid op zullen doorgaan.

Er is ondertussen een gesprek geweest tussen de Vlaamse Diversiteitsambtenaar en de ombudsvrouw Gender, en mijn administratie zal verdere gesprekken voeren om de werking van de Genderkamer en de dienst Diversiteitsbeleid nog beter op elkaar af te stemmen.

U weet dat een legislatuur vijf jaar duurt en geen twee jaar. We zijn nu twee jaar verder en u zou willen dat zo goed als alle streefcijfers al bereikt zouden zijn. We zijn wel degelijk op de goede weg. Uit de cijfers blijkt dat we in 2015 het streefcijfer voor het middenkader behaald hebben. Het is waar dat het streefcijfer voor het topkader nog niet behaald is, maar ook voor deze doelgroep zaten we in 2015 toch reeds aan 25,6 procent. Tien jaar geleden, in 2006, was dit nog maar 16 procent. Het is dus niet correct om te zeggen dat er nog geen enkele vooruitgang is geboekt.

In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord verleende de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan het strategisch meerjarenplan, dat onder meer enkele nieuwe streefcijfers en definitieën bevat. Voor vrouwen in topkader en vrouwen in middenkader werd het streefcijfer opgetrokken naar 40 procent. Ook hier wijs ik erop dat een legislatuur vijf jaar duurt en geen twee jaar. Met het verhogen van de streefcijfers voor top- en middenkader van 33 naar 40 procent heeft de Vlaamse Regering een krachtig signaal gegeven, waar ik sterk in geloof. Bovendien werden de streefcijfers voor het middenkader in 2015 reeds behaald en ik ben ervan overtuigd dat voortdurende inspanningen om vrouwen aan te spreken voor middenkaderopleidingen en netwerksessies zich in de toekomst zullen vertalen naar het topkader. In deze commissie is dit al besproken samen met de diversiteitsambtenaar. In haar actieplan was een van de concrete acties dat ze vrouwen die nu al voor de Vlaamse overheid werken, in het middenkader of in het lager kader, er attent wil op maken dat er vacatures zijn voor topfuncties bij de Vlaamse overheid. Het is ook een kwestie van die vrouwen te motiveren en de moed te geven om te solliciteren voor die welbepaalde vacatures. Ik vind dat een goede maatregel en ik hoop dat hij in de praktijk wordt omgezet. Op die manier kun je meer vrouwen bewust maken van de belangrijke rol die ze kunnen spelen binnen de Vlaamse overheid, niet enkel als rolmodel, maar ook omdat vrouwen vaak veel efficiënter vergaderingen organiseren – ik kijk daarbij heel selectief naar mevrouw Pira. Dat komt aan iedereen ten goede, ook aan de mannelijke collega's. Die hebben dan weer hun eigen kwaliteiten.

Wat betreft de vraag naar concrete initiatieven: dit jaar werd, met de campagne 'Topvrouwen voor topjobs', een eerste actie gelanceerd om het aandeel vrouwen in het topkader te verhogen, en in 2016-2017 staan nog verdere acties gepland. Dat zal ter sprake komen tijdens de bespreking van de beleidsbrief Bestuurszaken na het herfstreces.

Zowel het Agentschap Overheidspersoneel als de dienst Diversiteitsbeleid zet in op nieuwe netwerk- en vormingssessies. Er zal in een bijkomend digitaal netwerk worden voorzien waar ambtenaren ideeën kunnen uitwisselen over leiderschap en waarop interne vacatures sneller verspreid zullen worden, dit eveneens met het oog op de doorstroom van vrouwelijke ambtenaren naar het topkader. Voor de doorstroom naar middenkader voorzien we in nieuwe netwerksessies, een intern mentortraject en een aanlooptraject middenkader dat als doel heeft vrouwen voor te bereiden op een positie als afdelingshoofd. Het is niet omdat we het streefcijfer voor het middenkader al hebben bereikt dat we op onze lauweren moeten rusten. We blijven acties opzetten voor het middenkader omdat we ervan overtuigd zijn dat vanuit dat middenkader vrouwen ook kunnen doorstromen naar het topkader. Anders gaan we ons streefcijfer in het middenkader niet meer hebben. Het moet een natuurlijke evolutie en doorstroming zijn. Dat zijn dus goede initiatieven die we nog ruim kunnen bespreken naar aanleiding van de beleidsbrief.

Mijnheer De Loor, het klopt dat slechts twee van de twaalf beleidsdomeinen vertegenwoordigd zijn door een vrouw bij de effectieve leden van het Voorzitterscollege. Hoe minder vrouwen er in topfuncties zijn, hoe meer dat zich weerspiegelt in de samenstelling van het Voorzitterscollege. Van de effectieve leden zijn twee van de twaalf een vrouw en van de plaatsvervangende leden zijn er vier van de twaalf een vrouw. We moeten daar zeker nog een tandje bijsteken, maar ik wijs op de acties die ik al heb genoemd en op die welke ik zal opsommen in mijn beleidsbrief.

De voorzitter: De heer de Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord, maar ik blijf wel voor een stuk op mijn honger zitten. U laat niet in uw kaarten kijken wat betreft nieuwe of bijkomende initiatieven om een beter genderevenwicht te bereiken. Het klopt dat een legislatuur vijf jaar duurt en geen twee jaar, maar ik verwijs naar de bespreking die we hier gehad hebben net voor de zomer in het kader van het Gelijkekansen- en Diversiteitsplan 2016 van de Vlaamse overheid, waarbij de vertegenwoordigers van de commissie Diversiteit van de SERV uitdrukkelijk hebben aangegeven dat de vertegenwoordiging van vrouwen in het topkader voor de commissie Diversiteit een belangrijke bezorgdheid blijft. De commissie pleit voor verdere actie, zodat de overheid haar voorbeeldfunctie als één van de grootste werkgevers in Vlaanderen kan waarmaken.

Naar aanleiding van de herstructurering en hervorming moet erover gewaakt worden dat vrouwen niet het gelag betalen van besparingsoperaties en van fusies, zodat het onevenwicht nog groter wordt.

Tot slot, wat de cijfers van het Voorzitterscollege betreft, heb ik de indruk op basis van de laatste gegevens waar ik over beschik, dat we erop achteruit zijn gegaan. Vroeger was een vierde een vrouw, of drie op twaalf. Als u zegt dat het nu twee op twaalf is, is dat minder goed. Ook als plaatsvervangers gaan de vrouwen erop achteruit, aangezien slechts één derde van de plaatsvervangers vrouwen zijn, terwijl dat voorheen de helft was. Dat is hallucinant en het is tijd voor een kentering.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord, waaruit een zeker engagement blijkt. U zegt dat we op twee jaar tijd niet te veel mogen verwachten, maar het is wel zo dat er een terugval is ten opzichte van 2015. Toen

was het nog 25,6 procent en er is nu een terugval naar 21 procent. De realiteit daalt terwijl uw ambitie stijgt, dat betekent dat de kloof wel heel groot wordt.

Wat mij ook opvalt, is het verschil tussen de departementen. Bij Financiën en Begroting zitten we aan een zeer hoog aantal vrouwen, zeker 45 procent. Daarentegen is het bij Ruimtelijke Ordening en Wonen maar 20 procent en bij Kanselarij en Bestuur 18 procent. Die verschillen zijn toch wel heel groot. Hanteert u per beleidsdomein overal hetzelfde streefcijfer?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Wat die laatste concrete vraag van mevrouw Pira betreft, wordt het niet per beleidsdomein genomen, maar globaal over de Vlaamse overheid. Er zijn nu eenmaal departementen waar niet zoveel jobs zijn die vrouwen graag doen. Bij het departement Mobiliteit en Openbare Werken bijvoorbeeld werken heel veel mannen.

Ik geef nog eens de cijfers voor het topkader sinds 2012: in 2012 waren er 20,6 procent vrouwen, in 2013 21,3 procent, in 2014 24,4 procent en in 2015 25,6 procent. Het gaat dus wel degelijk in stijgende lijn.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.